

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.
EV 3101/09 - ISSN 1335-5228
IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
Tlačí MAFRAPRINT
Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 2. decembra 2022

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXV. - Číslo 12

4 Prežije budova rekonštrukciu?

Značný rozruch vyvolal návrh Útvaru hodnoty za peniaze, podľa ktorého by sa kapacita hlavnej železničnej stanice v Bratislave mohla zvýšiť rozšírením koľajiska o priestor súčasnej staničnej budovy.

8 Z prepadáku hit Spoluzakladateľ legendárnej bratislavskej kapely LOJZO Tomáš Fabor hovorí aj o príbehu úspešnej skladby Že mi je ľúto.

12 Prekvapenie volieb

Viaceré miestne zastupiteľstvá sú po komunálnych voľbách politicky takmer jednofarebné. Môže aj tam fungovať seriózná výmena názorov?

27 Tajomné krypty

Pozrite sa do podzemia svätomartinskej katedrály, kde odpočívajú cirkevní hodnostári, ale tiež bohatí mešťania.

Vianoce v meste sú síce drahšie, ale aj bohatšie na kultúrne zážitky

STARÉ MESTO

Tradičné vianočné trhy sú po dlhej pandemickej pauze späť. Mnohí Bratislavčania si užívajú sviatočnú atmosféru na oboch námestiach historického centra, nespokojenci si skôr všimajú, že ceny sú vyššie. Vianočná Bratislava však ponúka viac ako len dobré jedlo a pitie.

Staromestské vianočné trhy na Hviezdoslavovom námestí, aj „mestský“ Vianočný Hlavný trh na Hlavnom námestí majú v ponuke všetky sviatočné dobroty, na ktorých sme si pochutnávali i v časoch pred pandémiou. Nájdete tu cigánsku, lokše, zemiakové placky, štrúdle, varené víno či horúci punč, ale tiež napríklad ľudovo-umelecké výrobky, ktoré môžu byť milým darčekom pod stromček. Všimli sme si, že väčšina predajcov má cenníky uvedené

výrazným písmom a umiestnené na viditeľnom mieste, takže sa ľahko zorientujete. Fakt je, že ceny pred pandémiou boli v mnohých prípadoch o dosť nižšie, ako sú tie dnešné. Kým v roku 2019 ste si napríklad cigánsku kúpili za 4,50 eura, teraz zaplatíte 6 eur, ale aj 6,50 eura. A ak vám ju pripraví s grilovanými šampiňónmi alebo grilovaným oštiepkom, zaplatíte 8,50 eura i 9 eur. Drahá pochúťka, hoci to už je výdatná porcia, o ktorú sa možno radi s niekým podelíte.

Aj za lokše si priplatíte. Mastená lokša bez náplne stála pred tromi rokmi 1,20 eura a s pečevnou náplňou 2 eurá, dnes dáte 2 eurá za obyčajnú masťenú lokšu a za lokšu naplnenú pečevnou 3 aj 4 eurá. Niekde zdrážal tiež punč: kým v roku 2019 ste mali pohárik za 2,50 eura až 3 eurá, teraz sme videli cenu 3 eurá, ale ta-

kisto 4,30 eura, a na Hviezdoslavovom námestí dokonca 5,50 eura. Varené víno (2 dcl za 1,50 eura až 2 eurá v roku 2019) sme v jednom stánku našli tiež za 2 eurá, no v inom si už pýtali 2,50 eura, či dokonca 4,50 eura. Pravda, nie je víno ako víno.

Pokračovanie na str. 2

Niektoré ceny

(orientačné, od stánku k stánku sa môžu líšiť)

Zemiaková
placka: 4 € - 4,50 €
Grilovaná
klobása: 5,50 € - 6,50 €
Kapustnica
s chlebom (0,33 l): 5 €
Slivková parená
buchta: 4,80 €
Chlieb s masťou
a cibulou: 2 € - 2,50 €
Štrúďľa: 2,50 € - 3 €
Nealko punč (0,2 l): 2,50 €
Slivkové víno (0,2 l): 2 € - 3 €
Medovina (0,1 l): 3,50 €

Rizikové drony nad Bratislavou

BRATISLAVA

Prevažná väčšina letov dronov vo vzdušnom priestore nad Bratislavou je nekoordinovaná, čo prináša veľké riziká.

Len za mesiac september zaznamenali 2 541 letov, z ktorých bolo koordinovaných iba 150, čo je približne šesť percent. Upozornil na to vedúci odboru bezpilotných leteckých systémov v štátnom podniku Letové prevádzkové služby SR Štefan Dusza. Aktuálne pravidlá tak porušuje veľká časť pilotov dronov. „Momentálne nie je koordinovaných viac ako 94 percent letov, ktoré sa vykonali nad Bratislavou. Títo ľudia porušujú pravidlá letu s dronmi a páchajú priestupok na úseku civilného letectva,“ zdôraznil Dusza s tým, že z roka na rok takýchto prípadov pribúda a prevádzka dronov narastá.

Porušovanie pravidiel a nekoordinovaná prevádzka podľa Duszu spôsobuje veľké riziká, hrozí kolízia pilotovanej a bezpilotovanej prevádzky alebo kolízia bezpilotovanej prevádzky navzájom. „Na konci dňa to znamená ohrozenie vzdušného priestoru aj hodnôt, ktoré máme umiestnené na zemi,“ skonštatoval. Na rezorte dopravy pracujú na tom, aby lety dronov dokázali manažovať v súlade s požiadavkami legislatívy Európskej únie. (TASR)

Slovo k veci

Len nič dokonalé

Podarilo sa na tretí raz. Vianočná nálada, tá pravá, nie sprostredkovaná online, sa vrátila do historického centra nášho mesta.

Tradičné zimné trhy sme naposledy zažili v roku 2019. O rok neskôr sme si síce tiež mohli kúpiť vianočné dobroty, ale len cez výdajné okienko reštaurácií a vychutnávať ich niekde vedľa „na stojáka“. Vlnajší advent zas zrušil lockdown ohlásený na poslednú chvíľu.

Až teraz si môžeme v uliciach naplno užívať sviatočnú atmosféru. Len či to vieme, keď ani na vianočných trhoch nie je všetko dokonalé. Niekomu sa nepáči, že ceny išli hore, iný sa nestotožnil s výzdobou stromu na Hlavnom námestí a druhému stromu pred divadlom zazlieva, že je „krivý“. Našli sa i detailisti, ktorí si všimli, že vianočné trhy sa začali skôr ako advent... A nálada je preč.

Občas to s nárokmi na bezchybnosť preháňame, hoci máme skúsenosť, že najkrajšie chvíle bývajú tie úplne obyčajné, so všetkými ich nedokonalosťami. Na takéto radosti nám postačí viac vľúdnosti, pochopenia, zmierlivosti a k tomu, pravdaže, zdravý úsudok. Doprajte si ich čo najviac.

Anna Čapková

Vianočné príbehy, koncerty aj divadielka

Staromestské trhy na Hviezdoslavovom námestí

Pokračovanie zo str. 1

Na staromestských trhoch na Hviezdoslavovom námestí sme objavili aj „zázračný stánok“ s cenami takmer ako pred pandémiou. Napríklad masťenú lokšu mali len za 1,50 eura a štrúdľu za 2 eurá. Keď sme sa pýtali majiteľa, ako to dokázal, pokrčil plecami – vraj verí, že sa mu aj tak oplatí predávať. Jeho sušed z vedľajšieho stánku však komentoval: „To mi príde ako potravinárska charita, sociálna výpomoc. Aj ja by som rád znížil ceny, ale nemôžem ísť do mínusu.“ Poznamenal tiež, že za prenájom stánku tento rok platí viac ako v minulosti, takže sa nik nemôže čudovať, že aj ceny sú vyššie. Mnohí z nás sa naozaj musia

pri dobrotách na vianočných trhoch uskromniť, všetci rovnako si však môžu užiť bohatý kultúrny program. Napríklad štvrtky na Františkánskom námestí patria čítaniu vianočných príbehov v podaní slovenských hercov, piatky a soboty koncertom a nedele divadielkam či vianočným hrám pre deti. Mesto tiež avizovalo, že atmosféru trhov doplnia špeciálne vianočné playlisty zostavené z prianí a obľúbených skla-

dieb známych osobností. V koncertno-výstavnej sieni Klarisky sú zas pripravené adventné koncerty, výmeny oblečenia, hračiek aj kníh či vianočné workshopy pre deti. Kompletný program podujatia Bratislavské Vianoce, ktorého hlavným organizátorom a dramaturgom je po prvý raz Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, nájdete na stránke vianocna-bratislava.sk. (ac)

Foto: Marián Dekan

Bratislavské ikony ako darček

Na vianočných trhoch má svoj stánok aj magistrát. Nájdete tu originálne darčeky zo špeciálnej edície „Bratislavské ikony“. Môžete si kúpiť napríklad poháre s dizajnom ikonickej lekárne Salvator či Michalskej veže, mikinu s potlačou bratislavskej dlažby alebo drevené vianočné ozdoby s kyjatickým vzorom, ktoré vznikli v spolupráci s ÚLUV-om.

Bazár na Tyršáku

PETRŽALKA

Na Zimnom Tyršáku v Petržalke môžete nájsť okrem jedla a pitia aj darček pre seba či svojich blízkych.

Navyše, v sobotu 10. decembra od 13. hodiny tu bude podujatie s názvom Bazaar na Tyršáku, ktoré je tohtoročnou novinkou. Zaujímavosťou si môžu kúpiť nosené dámske, pánske aj detské oblečenie, a takisto rôzne doplnky. Uskutoční sa už druhýkrát, ten prvý krát po otvorení mal veľký úspech. Prídete? (bn)

Trh aj v zoo

KARLOVA VES

Zoologická záhrada pozýva na zimný trh na námestíčku v spodnej časti areálu.

Podujatie Zimný trh v ZOO sa uskutoční v nedeľu 4. decembra a potom 11. decembra, vždy od 11. do 15. hodiny. Pripravené sú tvorivé dielničky, vzdelávací ostrov o zvieratách v zime, sprevádzaná prechádzka zimnou zoo, nájdete tu aj stánok s vianočnými darčekom a krabičky šťastia.

„Návštevou zoologickej záhrady podporujete starostlivosť a ochranu vzácných a ohrozených živočíchov a ich možný návrat do divokej prírody,“ pripomenula hovorkyňa Alexandra Ritterová. (ts)

Národná galéria vytvára úplne nový verejný priestor

STARÉ MESTO

Deň, na ktorý sme čakali roky, je už celkom blízko. Slovenská národná galéria prvýkrát (po)otvorí svoje zrekonštruované priestory pre verejnosť v nedeľu 11. decembra.

Rekonštrukcia Slovenskej národnej galérie (SNG) sa po šiestich rokoch dostala k záveru. Jej potreba sa však zrodila už pred 21 rokmi, keď sa z havarijných dôvodov zotvorilo Premostenie od Vladimíra Dedečka a postupne aj ďalšie časti. Ako nás informovala Klára Hudáková z oddelenia marketingu SNG, dokončenie tohto náročného projektu neznamena len obnovu národnej galérie. Je to najmä významný moment pre slovenskú kultúru, umeleckú scénu, ale aj pre samotnú Bratislavu - vznikol úplne nový verejný priestor a živé

Rekonštrukcia národnej galérie je po šiestich rokoch ukončená.

miesto na trávenie voľného času na brehu Dunaja.

Prvýkrát môžete vstúpiť do novej SNG v nedeľu 11. decembra. Objavovanie budovy vám spríjemní pestrý celodenný program pre deti i dospelých, pop-up kaviareň a galerijné kníhkupectvo Ex Libris. Novými priestormi vás prevedie aj úvodná výstava Prológ. 12 farieb reality, kde uvidíte diela staré-

ho, moderného aj súčasného umenia.

Ďalšou novinkou je interaktívna výstava Prečo (ume)nie?. Ak ste sa niekedy napríklad pýtali, či musí byť umenie vždy krásne, kto je to vlastne umelec, či umelecké diela vôbec potrebujú názvy alebo či sa môžete v galérii smiať, na tomto mieste dostanete odpovede.

Pri prechádzke budovou vás

prevedie aj netradičný projekt s retro názvom Monumentálky. Natrafíte na sochy a diela úžitkového umenia v rôznych zákutiach galérie a presvedčíte sa o tom, že umeniu to spolu s architektúrou svedčí. Novú SNG si užijete do 21. decembra a po novom roku vďaka regulovaným vstupom. Hneď, ako v galérii doladia prevádzkové detaily, bude opäť fungovať v bežnom režime s plnými otváracími hodinami. V priebehu roka SNG postupne sprístupní aj stále expozície, kinosálu, modernú knižnicu, kaviareň a galerijné kníhkupectvo. (ts, bn)

Foto: SNG/

Martin Deko, Matúš Husár, Ľubomír Jarunek

Obnova sa predĺžila

S rekonštrukciou SNG sa

začalo v januári 2016, pôvodne mali byť práce ukončené v závere roka 2018. Termín sa postupne posúval pre komplikovanosť celej výstavby i nevyhnutné revízie stavebných postupov súvisiace s reálnym stavom odkrytých konštrukcií a ďalšie faktory.

Pohl'ad na časť krídla Vodných kasární ešte bez prístavby.

SNG s Premostením slávnostne otvorili v marci 1977.

ART INVEST
**OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII**
Žiadne poplatky
Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

ZIMNÝ
TYRŠÁK
www.tyrsak.sk

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

Vianočná ponuka
PODĽA VAŠICH PREDSTÁV

02/ 32 333 000 - 010

diviziapredaja@kon-rad.sk

kon-rad.sk

K&R
KON-RAD

Otvorili pivnice

DEVÍN

Historické pivnice Aloisa Sonntaga v Devíne po viac ako štvrtstoročí opäť sprístupnili verejnosti.

Ide o pivnice, v ktorých sa pred 100 rokmi kvasilo Sonntagovo prvé ríbežľové víno. V pôvodnej historickej pivnici sa bude najnovšie vyrábať Devínsky ríbežľák, ktorý bude zároveň k dispozícii milovníkom vína i návštevníkom. V priestoroch pôvodného rodinného domu Sonntagovcov by malo vzniknúť Múzeum Devína. Vystavené by tam mali byť dokumenty, fotografie, historické mapy a plány, pohľadnice či artefakty, ktoré budú približovať históriu mestečka Theben – Devín – Deveny od najstarších čias po súčasnosť. (TASR)

Prežije historická staničná budova obnovu?

Historickú budovu stanice, zapísanú ako pamätihodnosť mesta, zakrýva prístavba z roku 1989.

STARÉ MESTO

Značný rozruch vyvolal návrh Útvaru hodnoty za peniaze, podľa ktorého by sa kapacita hlavnej železničnej stanice v Bratislave mohla zvýšiť rozšírením koľajiska o priestor súčasnej staničnej budovy.

O tom, že hlavnú stanicu čaká veľká rekonštrukcia, sa hovorí dlho. Aká však bude jej podoba? Útvar hodnoty za peniaze zverejnil na sociálnej sieti status, v ktorom pripomína, že Železnice SR plánujú modernizovať trate v hlavnom meste, pričom projekt Dopravný uzol Bratislava obsahuje postupnú dostavbu a obnovu železničných tratí a staníc v Bratislave za 654 až 883 miliónov eur podľa toho, ktorý z navrhovaných variantov sa zvolí.

Podľa útvaru je návratný iba variant jednej centrálnej osobnej stanice, ktorá obsluhuje všetky vlaky. Zvyšné tri varianty navrhujú odkláňať vlaky na iné koncové stanice v meste (Nové Mesto, Petržalka alebo Filiálka). „Vo všetkých variantoch sa navrhuje znížiť kapacitu hlavnej stanice. Ide o veľký paradox, keďže sa v budúcnosti ráta s výrazným navýšením počtu vlakov. Napríklad národný Plán dopravnej obslužnosti ráta s posilnením dopravy približne dvojnásobne,“ konštatuje útvar a okrem iného ako správny postup navrhuje: „Prerobiť návrh novej bratislavskej hlavnej stanice

s cieľom zvýšiť jej kapacitu. Riešením je rozšíriť koľajisko o priestor súčasnej staničnej budovy, ako to navrhuje aj Metropolitný inštitút Bratislavy.“ Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) úvahu o zbúraní staničnej budovy, ktorá je v zozname pamätihodností mesta, jednoznačne nepotvrdil, ale ani nevyvrátil. Na našu priamu otázku reagovala hovorkyňa Annamária Krchňáková takto: „O tom, aký model bude zvolený, sa rozhodne až po získaní odborných finančných, dopravných a mnohých ďalších posúdení. Aktuálne prebiehajú pracovné stretnutia a tvoria sa posúdenia a simulácie týchto variantov.“ Ako však aj MIB uvádza, aktuálna kapacita, priestorové podmienky a dopravná napojenosť stanice sú nedostatočné. V záujme zvýšenia komfortu by sa mali rozšíriť i vlakové nástupiská. Ich šírka je najviac 6,5 m, pričom štandardom aj v stanicach regionálneho významu je to 10 m a viac.

Novú podobu hlavnej železničnej stanice a jej okolia určí architektonická súťaž, ktorú zastreší práve MIB. Fakt je, že musí byť funkčná, viacerí odborníci však upozorňujú, že keby sa aj historická budova zbúrala a pridala koľaj, problém nepostačujúcej kapacity stanice sa nevyrieši. „V prvom rade si treba uvedomiť, že stani-

ca je tranzitná na medzinárodnom koridore sever - juh (Česko - Maďarsko). Rozšíriť stanicu je potrebné, ale na úkor pamiatkovej budovy? Hlavný problém sú nedostatočne kapacitné tunely,“ hovorí odborník na dopravu Tomáš Fabor. Vyriešila by problém Filiálka? „V rokoch 2005 – 2010 sa uvažovalo s centrálnou podzemnou stanicou Filiálka v rámci projektu TEN-T 17 Paríž – Bratislava, podzemné riešenie rátať aj tunelom pod Dunajom. Po kríze v rokoch 2008 – 2009 však EÚ od tohto projektu upustila. Problematikou sa javí aj presun viac na východ,“ podotýka Tomáš Fabor. Odklon na Nové

Mesto je podľa neho problematický pre jednokoľajnú trať, pričom zastavané územie neumožňuje rozšíriť ju. Odklon do Petržalky je zas podľa neho časovo náročný. V súvislosti s úvahou zbúrať budovu hlavnej stanice kladie aj ďalšiu otázku: „Nejaká budova musí byť na prevádzku železníc. Nové informačno-riadiace technológie síce zmenia život aj na železnici, ale i tie budú potrebovať isté priestory. Vieme, aké? Celé je to len myšlienka bez relevantných podkladov. Tie ukážu, že treba hľadať iné riešenia. Napríklad, že chýba trať so železničným mostom cez Dunaj, ktorá by spojila ŽST Lamač a ŽST Petržalka, týmto železničným okruhom by sa zvýšila atraktivita a možnosti verejnej osobnej dopravy v rámci BID. Ale opäť treba preveriť priestorové možnosti a myslím si, že tu by boli také isté problémy ako pri posune hlavnej stanice východne,“ uzatvára Tomáš Fabor.

Na málo dôležitých otázok sú dnes odpovede jasné. (ac, ms)

Foto: shutterstock, archív OZ Bratislava a jej Premeny/ zbierka pohľadníc Martin Entner

Takto vyzerala budova stanice približne v roku 1917.

Pôvodný objekt vyzeral inak

Pôvodná budova hlavnej železničnej stanice od Ignáca Feiglera ml. pochádza z roku 1871. Od svojho vzniku prešla viacerými prestavbami, strohejší vzhľad získala približne v roku 1939. Vtedy pribudlo nad hlavnou rímsou staničnej budovy bronzové Okridlené koleso od sochárky Heleny Mandičovej-Sinályovej a neskôr vo vestibule veľkorozmerná freska z roku 1960 od maliara Františka Gajdoša. V roku 1989 k budove pribudla prístavba, ktorá mala slúžiť ako dočasné riešenie nedostatočných kapacít stanice.

VIANOCE PRE FAJNŠMEKROV

Nepodceňujte prípravy na najkrajšie sviatky v roku

Všetci to poznáme. Predvianočné dni plynú veľmi rýchlo. Z každej strany na nás vyskakujú vianočné ponuky a reklamy, až sa tým mierne otupuje naša schopnosť rozlíšiť, čo naozaj potrebujeme a o čom sú Vianoce, v práci zhon pred uzatvorením roka, ešte dokončiť toto a tamto, do toho starosti s darčekom, až si nakoniec uvedomíme, že o dva dni je Štedrý deň. A častokrát veru zistíme až na poslednú chvíľu, že sme opäť podcenili prípravy na Vianoce čo sa týka pitia.

Špeciality v Matyšák shopoch

Cez najkrajšie sviatky v roku by sme si mali naozaj naliať niečo lepšie. Široký výber nielen vína, ale aj lokálnych či svetových destilátov a rôznych pochutín, nájdete v značkových predajniach vinárstva Matyšák - Matyšák sho-

poch. Prípitok k Štedrej večeri či na Silvestra tak vybavíte jedným ťahom. Pripíjať si s 10-ročným dezertným vínom portského typu alebo "buchnúť" oceňovaný sekt robený tradičnou metódou dodá sviatkom úplne inú atmosféru. To sú skvosty, ktoré v obchodných reťazcoch nenájdete - a všetko za príjemné ceny.

Darčeky pre fajnšmekrov

Navyše tu môžete vybrať vianočný darček pre milovníkov kvalitného pitia a vína. Tých zaručene poteší nejaká dobrá fľaša, obzvlášť ak je to niečo limitované a raritné. Zopár takýchto kúskov má vo svojom portfóliu aj vinárstvo Matyšák. Odporučili by sme napríklad archívne červené vína v majestátnej 1,5l MAGNUM fľaši - ručne číslované v limitovanom množstve doslova pár desiatok kusov.

V ponuke sú vyladené ročníky 2009 a 2011 odrôd Cabernet Sauvignon, Merlot a Matyšákovho legendárneho cuveé Camerlon.

Pre milovníkov koňakov a brandy je tu zase lahodné brandy V.S.O.P., ktoré vyzrievalo v 350 litrových sudoch z limousinských dubov najmenej po dobu piatich rokov.

Navštívte jednu z oáz pre fajnšmekrov aj v Bratislave a urobte si počas sviatkov krásne chvíle. Na zdravie!

Pražská 15 | OC Galéria Tesco Petržalka | Františkánske nám. 7

Kvalitné víno oceňované doma i v zahraničí

Kvalitné sudové víno

Výnimočné destiláty, naše i svetové

Delikatesy k vínu a iným nápojom

KRÁSNE VÍNO PRE KRÁSNE CHVÍLE

Nakúpíte aj vo vinotékach:
Mýtna 1 | Jégeho 7 | Lenardova 18 | Chalúpkova 7

alebo online na www.vinomatysak.sk

SLUK VIANOČNÉ PREDSTAVENIA V DIVADLE SLUK

1., 13., 14., 16. DECEMBER 2022 19:00 DIVADLO SLUK

PASTORÁLE

7.12., 8.12. 19:00 DIVADLO SLUK

WWW.SLUK.SK

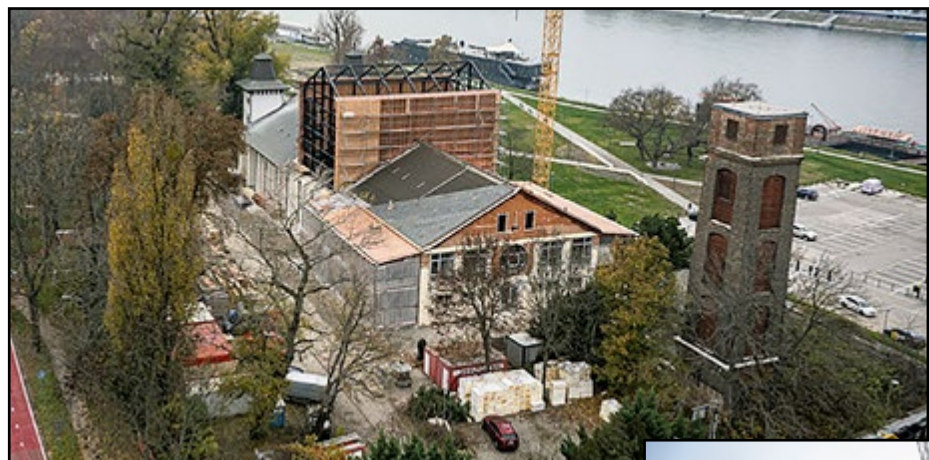
Bory sú už skolaudované

LAMAČ

Nemocnica Bory získala od stavebného úradu kolaudačné rozhodnutie, ktoré pred pár dňami nadobudlo účinnosť.

Kolaudačné rozhodnutie už má aj ubytovňa pre zamestnancov, postavená vedľa nemocnice. Prvé pracoviská v nemocnici plánujú otvoriť v marci 2023. „Nemocnicu Bory sme budovali ako akútnu nemocnicu s vysokým podielom zdravotnej starostlivosti v chirurgických alebo operačných špecializáciách. Má byť prvou voľbou pre obyvateľov spádovej oblasti, čiže v tomto smere má charakter všeobecnej nemocnice, ale zároveň sa zameriavať i na náročné diagnózy a na vybraných pracoviskách poskytovať komplexnú a koncovú zdravotnú starostlivosť,“ informoval generálny riaditeľ nemocnice Ľuboš Lopatka. V marci otvoria nemocničné ambulancie, rádiodiagnostické pracovisko, radiačnú onkológiu a pracovisko nukleárnej medicíny. Lôžková časť nemocnice sa má spustiť v máji, pôrodnica v júni a urgent na jeseň. (TASR)

Na Divadle Aréna dokončujú strechu a osádzajú okná

2023 sa bude pracovať aj na revitalizácii pozemku, na ktorom Divadlo Aréna stojí. Pozemok sa zmení na multifunkčný priestor na exteriérové podujatia rôzneho druhu, ale aj na parkovanie pre návštevníkov divadla. Cieľom revitalizácie je otvoriť ho návštevníkom a vizuálne prepojiť s priľahlým parkom. (ts)

Foto: BSK

PETRŽALKA

Pozrite si aktuálne zábery na meniace sa Divadlo Aréna, ktoré prechádza komplexnou rekonštrukciou.

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) začal s obnovou Divadla Aréna, ktoré patrí k najstarším v našom meste, vo februári tohto roku. Ako nás informovala hovorkyňa BSK Lucia Forman, za ten čas ukončili búracie práce, vystavali nové základy, osadili oceľovú konštrukciu budúcej veže, dokončili aj betonárske práce na prístavkoch, reštaurátorské práce na dvoch vežiach pri hlavnom vstupe či drobné stavebné úpravy vo vnútri budovy. Aktuálne dokončujú strechu a postupne osádzajú okná. „Pustili sme sa do odvážnej takmer deväťmiliónej in-

vestície. Naším cieľom je obnoviť túto unikátnu divadelnú budovu, ale aj vytvoriť jedno z najmodernejších divadiel na Slovensku. Práce napredujú podľa plánu, diváci by sa do divadla mohli vrátiť v sezóne 2023/2024,“ avizoval predseda BSK Juraj Drobá.

Po osadení okien a dokončení strechy divadla sa práce sústredia na interiér budovy. Najbližšie týždne sa ukončia už začaté elektroinštalácie v budove, ako aj vzduchotechnika v hlavnej divadelnej sále a v priestore LOFT určeného pre malé javiskové formy. Na jar plánuje BSK dokončiť fasádu zadnej časti budovy a začať s umiestňovaním javiskovej technológie, osvetľovacej a zvukovej techniky. V priebehu roka

Oceľová konštrukcia budúcej veže povraziska. Divadlo ju malo aj v minulosti.

Reštaurátorské práce na oboch vežiach pri hlavnom vstupe sú už ukončené.

Po osadení okien a dokončení strechy sa práce sústredia na obnovu interiéru.

Aké prvky sa podarilo zachovať

V spolupráci so zástupcami Divadla Aréna, zhotoviteľom, architektami a Krajským pamiatkovým úradom sa župe podarilo zachovať mnohé významné prvky, ako sú pôvodné zábradlia s kovami, mramorové schodiská, fresky či nosníkové železné trámy. Všetky budú repasované a dotvoria finálnu identitu Divadla Aréna.

Výnimočná Škola umeleckého priemyslu animovanej tvorby

Zriaďovateľka Mgr. Viera Zavarčíková so študentkou Andreou Pátkovou, CD - víťazný klip „Problémy s problémami - IGRIC 2021, 1.miesto - Animofest 2020

V bratislavskej Petržalke už 22 rokov Mgr. Viera Zavarčíková vedie túto unikátnu školu s nevšedným materiálno-technickým vybavením. Učia na nej poprední odborníci z praxe, ako napríklad režisér animovaného filmu Ing. arch. Jaroslav Baran, animátor Ing. Karol Holubčík, fotograf Mgr. art. Matúš Zajac, výtvarník Mgr. Ján Mózer a mnoho ďalších. Na tejto škole sa prvýkrát na Slovensku, po veľkom úsilí, začali vyučovať výtvarno-technické študijné odbory ako Animovaná tvorba (2001), Grafický dizajn (2004)... neskôr Fotografický dizajn, Obrazová a zvuková tvorba - kamera, zvuk, strih a Odevný dizajn, a vytvorili sa aj prvé multimediálne učebnice pre vnútorné potreby SŠUPAT, ako Počítačovej animácie a Počítačovej grafiky, Dejiny výtvarnej kultúry (pravek, starovek, stredovek, novovek), Dejiny animovanej tvorby, Dejiny filmu, Dejiny fotografie a Dejiny odevného dizajnu. Škola je vypoílaná od základu. Veľa úsilia pani zriaďovateľky sa premietlo do úspechov žiakov na domácich aj zahraničných súťažiach a uplatňujú sa doma aj v zahraničí vo firmách, niektorí si dokonca sami zakladajú vlastné podnikanie.

Škola umeleckého priemyslu animovanej tvorby usporadúva 17 rokov medzinárodnú súťaž animovaných filmov stredných škôl ANIMOFEST. Jeho zakladateľkou je zriaďovateľka školy Mgr. Viera Zavarčíková. Postupne pribudli ďalšie súťaže : UAT GRAPHIC - FESTIVAL GRAFICKÉHO DIZAJNU, UAT PHOTO - FESTIVAL UMELECKEJ FOTOGRAFIE, UAT FASHION - FESTIVAL ODEVNÉHO DIZAJNU, UAT FILM - FESTIVAL FILMU.

Zdá sa, že je všetko, ako má byť. Škola funguje perfektne. Ale nie je to celkom tak. Žiaci nemajú

sprístupnenú vlastnú školskú jedáleň, stravujú sa v susednej základnej škole.

Od roku 2004 pani zriaďovateľka žiada Miestny úrad Petržalka o prenájom priestorov školskej jedálne, ktorý bol na tento účel skolaudovaný. Priestor má v prenájme podnikateľ, ktorý ho využíva na iný účel. Ako šatne a sklad materiálu pre tenisový kurt. Pritom nebol by vôbec žiadny problém v areáli školy postaviť tieto zariadenia. Pani zriaďovateľka je ochotná priestory jedálne, nachádzajúce sa v budove školy obnoviť a zrekonštruovať na vlastné náklady na pôvodný účel - školskú jedáleň. Škola umeleckého priemyslu animovanej tvorby je Zelená škola. Žiaci separujú odpad, chodia pravidelne čistiť petržalské zákutia, sadia stromčeky, pomáhajú v Slobode zvierat venčiť psíkov, ale v oblasti vlastného stravovania je vedenie školy bezradné.

Pritom v dolných vstupných priestoroch školy sa nachádza skolaudovaná jedáleň. Pýtame sa a nechápeme, prečo poslanci opäť zahlasovali proti záujmu žiakov a ich znepokojených rodičov. Odpoveď nevieme. Veľmi by sme sa radi dozvedeli, aké dôvody vedú Petržalský miestny úrad k preferovaniu podnikateľa pred potrebami študentov SŠUP animovanej tvorby? Pani zriaďovateľka by veľmi chcela, tak ako poskytuje žiakom jedinečné kvalitné vzdelávanie, zabezpečiť im aj čo najkvalitnejšiu chutnú stravu podľa najnovších trendov zdravej výživy, o čom sa dnes veľmi diskutuje.

Ja ako pedagóg, PR manager som skoro 5 rokov bol členom tímu tejto školy. A musím zopakovať, že je unikátna a zabezpečenie stravovania mládeže je prioritné, a preto by sa verejnosť mala o tomto probléme dozvedieť...

Mgr. art. Ján Slovák

Z úspechov študentov spomeniem v posledných rokoch len niekoľko:

■ V roku 2020 žiaci školy obsadili všetky tri prvé miesta na súťaži CINEAMA 2020 : 3. miesto: Neuro - Matej Vančo, 2. miesto: Predávkovanie/Overdose - Jakub Bondor, 1. miesto: Uga veľká sestra - Ema Krašeničová.

■ V roku 2021 bola ocenená študentka Veronika Valentová na slávnostnom podujatí Talentovaná mládež 2021. Ocenenie si prevzala spolu s pedagógom Ing. Štefanom Kováčikom.

■ V rámci medzinárodnej súťaže SLOVAK PRESS PHOTO 2022 porota ocenila dvoch stredoškôlkov Huga Kollára a Mátyása Szinghoffera zo Súkromnej školy umeleckého priemyslu animovanej tvorby v Bratislave. Pedagogické vedenie: Mgr. art. Matúš Zajac.

■ V roku 2021 IGRIC ZA ANIMOVANÚ TVORBU získala Andrea Pátková a Veronika Valentová za vtipné a originálne spracovanie témy a znamenitú dynamickú animáciu vo videoklipe Problémy s problémami legendárneho slovenského jazzového speváka Petra Lipu.

■ Študentka Andrea Pátková spolu s Adamom Čurkom si prevzali v roku 2022 taktiež ocenenie IGRIC „TVORIVÁ PRÉMIA“ za maturitný animovaný film „Zadig“. Bol to animovaný videoklip pesničky Petra Lipu. Pedagogicky ich viedol Ing. arch. Jaroslav Baran.

■ Film „Zadig“ zabodoval aj na festivale “Best film award v Londýne v sekcii “Best short film award ako najlepšie hudobné video 2022.

■ Žiačka Karin Veselá získala v roku 2022 špeciálnu cenu v súťaži Týždeň vedy a techniky s fotografiou na tému „Vynálezy bez dátumu spotreby“ pod vedením pani učiteľky Mgr. Kataríny Lazarovej.

HLADÁME NOVÝCH KOLEGOV!

Pridajte sa k nám a nájdite uplatnenie v predajni, centrálnom sklade alebo centrále.

Všetky aktuálne pozície nájdete na www.terno.sk/kariera.

www.terno.sk TernoSlovensko terno_slovensko

Tomáš Fabor z bratislavskej kapely LOJZO: Ešte sme neskončili

Legendárna bratislavská kapela oslávila štyridsiatku. Tomáš Fabor v hornom rade celkom vľavo.

BRATISLAVA Rovných 40 rokov uplynulo od založenia legendárnej bratislavskej kapely LOJZO. Okružle narodeniny oslávili lojzovci so svojimi fanúšikmi tradičným teplákovým bálom v petržalskom dome kultúry. Spoluzakladateľ skupiny a bubeník TOMÁŠ FABOR hovorí, že tento koncert bol posledný oficiálny. Ale...

Ani u lojzovcov nemusí posledný znamenať úplne posledný. Ako vážne to myslíte s koncom vystúpení?

Kampaň, ktorú sme robili k štyridsiatke kapely, bola o tom, že obmedzíme hranie. Čiže to, čo sa udialo v Petržalke, bol náš posledný oficiálny koncert. Ak však budeme vládnuť a niekto si nás zavola, radi prideme. Ale už naozaj žiadna veľká kampaň.

S teplákovým bálom k narodeninám skupiny ste boli spokojný, bavili sa ľudia?

Nepočul som jediné zlé slovo, dokonca sa páčil aj výber muzikantov. V tomto sa človek nie vždy zavďačí, ale tentoraz som naozaj nezachytil žiadnu výhradu. Naši fa-

núšikovia tancovali, zabávali sa, boli spokojní.

Aj vy?

Pre mňa sa teplákový bál skončil o piatej ráno. Som maximalista, aj keď nikto nič nepostrehol, ja presne viem, čo nevyšlo úplne stopercentne. Ale nebudem to prezrádzať... Dôležité je, že sa všetci dobre bavili. A teší ma, že fanúšikovia, ktorí zostarli spolu s nami, už prišli so svojimi deťmi, dokonca aj s vnukmi.

S úsmevom hovoríte, že teplákový bál je najväčšia plesová udalosť v strednej Európe, keďže na jeseň sa iný ples nekoná, iba váš. Spomeniete si na ten prvý?

Prvý bol v roku 1987 v estrádnej hale PKO. Ľudia tomuto nápadu veľmi neverili, tepláky si priniesli len v igelitkách, ale keď zistili, že to myslíme vážne, išli sa rýchlo prezliecť. Pre zaujímavosť, práve vtedy nám hudobníci zo skupiny Elán zapožičali na 99 rokov svoju striebornú Bratislavskú lýru. Tvrdili, že ju dostali za pesničku, ktorá si ju nezaslúži, že naša skladba Že mi je ľúto si

j u
zaslúži
viac.

Skladbu zložil Maroš Kochanský, no napokon ste ju nahrali spolu s elánistami. Prečo?

Je to intímna, smutná pesnička, ktorá vznikla v čase, keď Maroš prechádzal zložitou životnou zmenou. Bola však úplný prepadák, pretože ľudia od nás čakali zábavu. Maroš ju ponúkol na Bratislavskú lýru 1985, no aj tam ho odmietli. Všetko zmenilo leto toho roku, keď sme išli do Moskvy na svetový festival mládeže. Vtedy už platil Gorbačovov suchý zákon, a tak sme spolu s Jožom Rázom a Janom Balážom sedeli v bare v hoteli, popíjali ovocné šťavy a spomínali, ako je doma dobre. Keď prišla reč na túto pesničku, Jožo hovorí – Maroš, dones harmoniku a zahráj. Tak sa mu zapáčila, že navrhol, aby sme ju nahrali spolu a urobili z nej rockovú vec. Napokon sa stala Skladbou roka 1987

v bývalom Československu. Bola najviac hraná a najviac predávaná.

Štyridsiatka lojzovcov, to sú stovky koncertov. Tušíte, koľko ste ich odohrali?

Koncertov sme mali 2 860, viem to presne, keďže som aj kronikárom kapely. Z kroniky, ktorá má 5,5 tisíc strán, sa dozviete všeličo nielen o našich koncertoch či osobnom živote, ale zároveň mapuje dianie v spoločnosti v danom čase. Nájdete v nej napríklad aj účet z reštaurácie, kde sme sa traja-štyria najedli za 10 korún.

Novinové výstrižky - reprodukcie článkov o nás sú aj na výberovom dvojalbume, ktorý nám urobili k štyridsiatke. Teším sa z neho.

V repertoári máte viac ako dvadsať pesničiek o Bratislave, napríklad Na Centrálnom trhovisku, Koniec komárov v Bratislave či Schöne Náci. Takýmto niečím sa iná kapela nemôže pochváliť. Ako ich Maroš Kochanský tvoril, najskôr text a potom hudbu, alebo naopak?

Ani jedno ani druhé. Maroš skladal text pri hraní. Potom nám pesničku priniesol a spolu sme ju dovymýšľali, sóla, refrény či vokály. Tak, aby v nej vždy bolo niečo zábavné, fanúšikovia to od nás čakali.

Kde sa vzal nápad s teplákmi - v čase, keď sa na koncertoch nosili nablýskané

Čo možno nevíete o lojzovcoch

Skupina LOJZO vznikla 28. 9. 1982 a jej názov sa tvoril na dvakrát. Tomáš Fabor opisuje príbeh takto:

■ Keď bol Maroš Kochanský so svojou kapelou na amatérskej prehliadke s pesničkou Lojzo, pýtali sa ho - ok, zahráte Lojza, ale ako sa voláte? Nemáme meno. Tak dajte LOJZO.

■ Každý však chcel vedieť, čo znamená názov LOJZO. Vysvetlenie, že ide o meno Alojz, nestačilo. Takže sa dodatočne, po piatich rokoch, vymyslelo, že je skratkou slov Ľudový Orchester Jednoduchéj Zábavy Obyvateľstva.

trblietavé saká?

Teplákovobaretkový imidž patrilo úplne na začiatku kapely Slovlík Boys – trojici amatérskych muzikantov vrátane mňa, absolventov Žilinskej univerzity, ktorých pracovne zavialo do Bratislavy. Tu sa spojili s kapelou LOJZO, ktorá zas vznikla na Vysokej škole ekonomickej. My sme mali pestré nástroje, husle, gitaru, basu a ozembuch, Maroš Kochanský dve gitary a harmoniku, všetko to spolu ladilo. No a tepláky, tie klasické modré z 50. rokov, som našiel na chate u mojich rodičov. Kapela LOJZO náš teplákový imidž prebrala.

Pauzu ste mali len jednu, keď v roku 2006 zomrel líder kapely Maroš Kochanský?

Áno, ak nerátam covid. Po Marošovom smutnom odchode sme traja z kapely rozmýšľali, či sa táto etapa nášho života neskončila, či má zmysel pokračovať. Ďalší traja zas povedali, že by chceli hrať.

Napokon ste sa rozhodli pokračovať. Čo bolo tým impulzom?

V apríli 2007 nás zavolali na odhaľovanie pamätnej tabule Marošovi Kochanskému na Trhovisku Miletičova. Zahrali sme na streche a ľudia boli nadšení aj prekvapení, tento koncert totiž nebol ohlásený. Keď sme zišli dole, dostali sme hneď tri ponuky od rôznych organizátorov. A už sme sa v tom znovu viezli. (ac)

Foto: archív T. F., ac

Celý rozhovor si prečítajte na www.banoviny.sk

Zažite pravú liptovskú zimu ako z rozprávky

Utečte na chvíľku z každodennej reality na rozprávkovo zasnežený Liptov. Zimné športy, nekonečná zábava na snehu od rána do večera a majestátne biele kopce všade naokolo – Liptov v zimnom šate má skutočne obrovské čaro!

Chystáte sa na zimnú dovolenku s deťmi, no odrádzajú vás vysoké ceny, problémy s každodenným dochádzaním na svah či parkovaním? Tak to ste ešte nevyskúšali čaro SKI IN & SKI OUT ubytovania! Rozprávkový komfort apartmánov priamo na svahu si viete užiť aj v Demänová Rezort.

Z postele rovno na svah

Predstavte si, že máte svah rovno pod oknami. Nemusíte kráčať v lyžiarkach na svah kilometer ďaleko, nieť celý výstroj, čakať v kolónach, platiť neuvěřiteľne drahé parkovné... V Demänová Rezort sa jednoducho zobudíte, skočíte do lyžiariok a na svahu ste aj s celou rodinou hop-šup! Znie to ako rozprávka, však?

V Demänová Rezort stačí zaparkovať a už nič neriešiť. Priamo v areáli môžete lyžovať, bežkovať, skialpovať, korčuľovať sa na ľade či užívať si zábavu na sánkach alebo snowtubingových kolesách. Nezabudnite však ani na relax vo wellnesse či na masáž, aby ste z lyžiarskej dovolenky neodchádzali so svalovicou.

Prvá lyžovačka s deťmi na jednotku

Chcete vaše detičky viesť k zimným športom už

Objavte čaro SKI IN & SKI OUT apartmánov.

www.banoviny.sk

Nekonečné zimné radovánky pre celú rodinu na jednom mieste

odmalička? Náš tip - zoberte deti na prvú lyžovačku do SKI Centra priamo v Demänová Rezort. Vďaka šikovným inštruktorm, bezpečnej zjazdovke a detskému vleku bude pre nich učenie hračka. Zažijete tak jedinečné okamihy a šťastie z prvých oblúkov na svahu spoločne.

A aby ste si nemuseli so sebou brať polovicu pivnice, na všetky zimné aktivity vám bude poskytnuté aj vybavenie. Lyžiarsky, snowboardový, skialpový

výstroj, ba aj sánky či boby vám s radosťou požičajú v SMILE CENTER. A ak sa predsa rozhodnete brať ten svoj, radi vám na ňom urobia kompletný servis.

Rozprávkové sviatky bez starostí

Vianočné sviatky sú síce najkrajším obdobím roka, no ich príprava môže byť trochu náročná. Zhony v obchodoch, veľké nákupy potravín, nekonečné varenie a pečenie... Čo keby ste Vianoce prežili trochu netradične – mimo domova? Dajte šancu výnimočným sviatočným zážitkom v nádhernom prostredí v srdci Liptova – v Demänová Rezort.

V rodinnom rezorte v srdci Liptova na vás bude čakať vianočná atmosféra, vyzdobený stromček, tradičná štedrá večera a veselé zážitky na snehu v cene pobytu.

Silvester vo veľkolepých priestoroch

Ak sa radíte k ľuďom, ktorí riešia Silvester na poslednú chvíľu a ešte nemáte plány, nezúfajte. Demänová Rezort vás pozýva prežiť Silvester, na ktorý nezabudnete! Úžasné nové priestory, novootvorený cocktail bar Panorama so skvostným výhľadom a exotická indická reštaurácia Safran – to všetko zabezpečí dokonalú veľkolepú atmosféru.

Hudobný hosť večera Robo Opatovský, moderátorka Katarína „Becca“ Balážiová, hravý rock od Dip Band, skvostné silvestrovské menu a bombastický ohňostroj. Bude to jednoducho skvelá noc! ■

Viac na www.demanovarezort.sk

BRATISLAVA

V Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca bolo v polovici novembra ustanovujúce zasadnutie mestského zastupiteľstva Bratislavy. Sľub zložilo 43 poslancov, dvaja poslanci – Jozef Krúpa a Michal Vlček – sa z rokovania ospravedlnili, sľub mali zložiť na nasledujúcom zastupiteľstve 29. novembra (v čase našej redakčnej uzávierky).

V novom mestskom zastupiteľstve sedí 29 poslancov za koalíciu Team Bratislava, Progresívne Slovensko a Sloboda a Solidarita (PS a SaS). Z ďalších kandidátov, ktorí sa dostali do zastupiteľstva, sú len 5 nezávislí, 5 zastupujú politický subjekt Strana obcí a miest – SOM Slovensko, 3 stranu Starostovia a nezávislí kandidáti, 2 kandidovali za Tím Ružinov a 1 sa dostal do zastupiteľstva s podporou strán a hnutí Sme rodina, KDH, Za ľudí, Dobrá voľ-

Spoznajte mená nových mestských poslancov

ba a Umiernení, Szövetség – Aliancia. Pozrite si ich zoznam podľa volebných obvodov.

ČUNOVO: Gabriela Ferencáková, SOM Slovensko,

DEVÍN: Jana Jakubkovič, nezávislá kandidátka,

DEVÍNSKA NOVÁ VES: Dárius Krajčír, SOM Slovensko,

DÚBRAVKA: Zdenka Zatočková, SOM Slovensko • Juraj Káčer, SOM Slovensko • Dávid Dej, Team Bratislava, PS a SaS,

JAROVCE: Jozef Uhler, nezávislý kandidát,

KARLOVA VES: Dana Čahojová, Starostovia a nezávislí kandidáti • Petra Hudáková, Team Bratislava, PS a SaS • Branislav Záhradník, Starostovia a nezávislí kandidáti,

LAMAČ: Igor Polakovič, Team Bratislava, PS a SaS,

NOVÉ MESTO: Matúš Čupka, Team Bratislava, PS a SaS • Katarína Augustinič, Team Bratislava, PS a SaS •

Novozvolení poslanci zložili sľub v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca.

Martin Vlačíky, Team Bratislava, PS a SaS • Jakub Mrva, Team Bratislava, PS a SaS,

PETRŽALKA: Michal Sabo, Team Bratislava, PS a SaS • Tatiana Kratochvílová, Team Bratislava, PS a SaS • Ján Hrčka, nezávislý kandidát • Oskar Dvořák, Team Bratislava, PS a SaS • Ján Karman, Team Bratislava, PS a SaS • Lucia Plaváková, Team Bratislava, PS a SaS • Jakub Kuruc, Team Bratislava, PS a SaS • Lenka Jakubčová, Team Bratislava, PS a SaS • Daniel Klimovský, Team Bratislava, PS a SaS • Adam Sarlós, Team Bratislava, PS a SaS,

PODUNAJSKÉ BISKUPICE: Roman Lamoš, Team Bratislava, PS a SaS • Alžbeta Ožvaldová, Starostovia a nezávislí kandidáti,

RAČA: Lenka Antalová Plavuchová, Team Bratislava, PS a SaS • Róbert Pajdlhauer, Sme rodina, KDH, Za ľudí, Dobrá voľba a Umiernení, Szövetség – Aliancia,

RUSOVCE: Radovan Jenčík, nezávislý kandidát,

RUŽINOV: Martin Chren, Tím Ružinov • Jakub Vallo, Team Bratislava, PS a SaS • Martin Patoprstý, Tím Ružinov • Monika Ďurajková, Team Bratislava, PS a SaS • Marek Machata, Team Bratislava, PS a SaS • Lucia Štaselová, Team Bratislava, PS a SaS • Kamil Bodnár, Team Bratislava, PS a SaS,

STARÉ MESTO: Matej Vagač, Team Bratislava, PS a SaS • Dana Kleinert, Team Bratislava, PS a SaS • Adam Berka, Team Bratislava, PS a SaS • Martin Winkler, Team Bratislava, PS a SaS,

VAJNORY: Michal Vlček, nezávislý kandidát,

VRAKUŇA: Martin Kuruc, Team Bratislava, PS a SaS • Miroslav Macko, Team Bratislava, PS a SaS,

ZÁHORSKÁ BYSTRICA: Jozef Krúpa, SOM Slovensko. (ts, bn)

Foto: magistrát/
Marek Velček

Kde nájdete kontakt na poslanca

Ak sa chcete skontaktovať s konkrétnym mestským poslancom, jeho mailovú adresu nájdete na webe zastupitelstvo.bratislava.sk. Niektorí, ale nie všetci, zverejnili aj číslo svojho mobilu.

Vallo po zvolení za primátora: Naše mesto budeme ešte viac zlepšovať

BRATISLAVA

„Dôvera Bratislavčanov v komunálnych voľbách je prílevom energie, a zároveň záväzkom robiť z metropoly ešte lepšie mesto,“ povedal novozvolený primátor Matúš Vallo vo svojom prvom príhovore bezprostredne po ohlásení volebného víťazstva.

Prisľúbil tiež, že sa bude snažiť čo najviac počúvať názory Bratislavčanov. „Bolo to pre mňa dôležité počas predchádzajúcich štyroch rokov, bude to ešte dôležitejšie počas tých nasledujúcich. Okrem toho,

Primátor Matúš Vallo na ustanovujúcom zasadnutí mestského zastupiteľstva

že chceme vytvárať naďalej mesto s kvalitnými verejnými priestormi i MHD,

budeme sa snažiť, aby Bratislava bola mesto súdržné, otvorené a tolerantné, pretože toto je vec, ktorá dnes rozhoduje o tom, ako žijeme naše životy,“ zdôraznil Vallo.

Na prvom, ustanovujúcom mestskom zastupiteľstve, kde majú jeho poslanci jasnú väčšinu, hovoril tiež o potrebe spolupráce. „Štyri roky, ktoré máme za sebou, boli v znamení veľmi dobrej spolupráce na úrovni mestského zastupiteľstva, čo sa odzrkadlilo nielen vo volebných výsledkoch, ale predovšetkým je to viditeľné vo

fungovaní a smerovaní nášho mesta. Hľadanie dialógu preto pre mňa, prirodzene, ostáva prioritou. Môžeme diskutovať, môžeme spolu nesúhlasiť, to k tomu patrí, môžeme sa, čo je veľmi dôležité, aj podporovať – vždy budem pripravený, vždy budem mať čas, trpezlivosť a energiu, keď budem vedieť, že spoločným cieľom je nájdenie toho najlepšieho riešenia pre naše mesto a pre Bratislavčanky a Bratislavčanov,“ ubezpečil aj na sociálnej sieti. (TASR, bn)

Foto: magistrát/
Marek Velček

aquaparksenec.sk

Happy Day je v SENCI každý deň

Seniorský pondelok*
Celodenný aquapark za **8.90€**

Aqua utorok
Celodenný Aquapark za **26.90€**
1+1 ZADARMO

Wellness streda
Celodenný neobmedzený vstup
AQUA + SPA za 29.90€

Aqua štvrtok
Celodenný Aquapark za **26.90€**
1+1 ZADARMO

Rodinný piatok
Celodenný vstup za **26,90€**
deti do 12 rokov
ZADARMO*

*Platí pre seniorov od 60 rokov

*1 dospelá osoba, max. 2 deti do 12 rokov

Happy Days nie je možné kombinovať s inými zľavami vrátane Relax karty.

Neplatí počas štátnych sviatkov a školských prázdnin s výnimkou seniorských pondelkov od septembra do mája.

AQUAPARK
SENEC

Slabá účasť v Bratislave

BRATISLAVA
Účasť v komunálnych voľbách dosiahla v mestách a obciach BSK len 39,42 %, v krajských 38,60 %. Z okresov bola v rámci komunálnych volieb najvyššia účasť v Pezinskom okrese a najnižšia v hlavnom meste. Kým v okrese Pezinok dosiahla účasť 47,91 %, v Bratislave to bolo iba 36,89 %. Na porovnanie - v predchádzajúcich komunálnych voľbách v roku 2018 volilo v Bratislave 40,60 % ľudí. (TASR, bn)

Noví starostovia

BRATISLAVA
V štyroch mestských častiach kandidujúci starostovia svoje posty neobhájili. Stalo sa tak v Starom Meste, kde Zuzanu Aufrichtovú nahradil Matej Vagač. V Podunajských Biskupiciach skončil Zoltán Pék, ktorého vystriedal Roman Lamoš a v Lamači Lukáš Baňacký, kde je novým starostom Igor Polakovič. V Rusovciach nahradil Luciu Tulekovú Henčelovú Radovan Jenčík. Noví starostovia sú aj v Novom Meste (Matúš Čupka) a v Devíne (Jana Jakubkovič), tam však dovtedajší šéfovia samosprávy nekandidovali. (TASR)

Obhájili svoje posty

BRATISLAVA
Svoje posty obhájilo 11 starostov mestských častí. Staronovými starostami sú Ján Hrčka (Petržalka), Martin Chren (Ružinov), Dana Čahojová (Karlova Ves), Martin Zaťovič (Dúbravka) i Michal Drotován (Rača). Svoje posty obhájili aj Michal Vlček (Vajnory), Dárius Krajčír (Devínska Nová Ves), Jozef Krúpa (Záhorská Bystrica) a Gabriela Ferenčáková (Čunovo). Starostom Vrakune zostal takisto Martin Kuruc a starostom Jaroviec Jozef Uhler, ktorí nemali žiadnych protikandidátov. (TASR)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Aká bude diskusia v nových zastupiteľstvách?

BRATISLAVA
V Čunove, Devíne aj vo Vajnoroch zasadli po voľbách do miestneho zastupiteľstva výlučne nezávislí poslanci. V Jarovciach a Rusovciach majú až na jednu výnimku takisto iba nezávislých poslancov. Naopak, zastupiteľstvá v Dúbravke, Novom Meste, Petržalke či Starom Meste sú po komunálnych voľbách politicky takmer jednofarebné. Môže aj tam fungovať seriózna výmena názorov, kontrola „vládnucej“ väčšiny? Politológ Matúš Sloboda z Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského pripomína, že pre novozvolených starostov či primátorov je jednoznačne lepšie, ak majú s koalíciou, za ktorú kandidovali, v zastupiteľstve väčšinu: „Potrebujete mať zastupiteľstvo, ktoré bude s vami ideologicky

Matúš Vallo obhájil post primátora a jeho strana Team Bratislava si posilnila pozíciu vďaka víťazstvám svojich kandidátov vo veľkých mestských častiach.

a ideovo na rovnakej vlně. Logicky, šéf samosprávy vtedy ľahšie dokáže presadzovať pripravené riešenia. V opačnom prípade, keď väčšina kritizuje jeho návrhy, má problém čokoľvek pre mestskú časť či mesto spraviť. Politológ si však zároveň myslí, že pluralitu možno dosiahnuť aj v pomerne jednoliatych zastupiteľstvách. Napriek tomu, že sú poslanci z rovnakej strany či koalície, podľa Matúša Slobodu budú reagovať na požiadavky občanov vo volebnom okrese, za ktorý boli zvolení. „Do istej miery budú pôsobiť ako opozícia. Ako poslanec zväčša kandidujete so svojim

programom, čo chcete v danom okrese zmeniť alebo zlepšiť. Je praktická vec reflektovať na názory občanov, pretože, ak ste boli zvolení, budete chcieť byť pravdepodobne zvolení opäť,“ hovorí. Navyše, hoci sa kandidáti pred voľbami združili do nejakého celku, lebo súhlasia s jeho programom, nakoniec môžu mať rôzne pohľady na konkrétny problém. Členovia poslaneckých zborov zároveň nemusia ostať celé volebné obdobie lojálni starostovi či primátorovi. Ak totiž posla-

nec nebude súhlasiť so smerovaním samosprávy, môže z klubu vystúpiť, prípadne samotný klub už nebude chcieť s ním spolupracovať. Za celkom „slušnú opozíciu“ Matúš Sloboda označuje aj nezávislých kandidátov. „Stačí jeden alebo dvaja hluční opoziční kandidáti a musíte ich brať na vedomie,“ dodáva. Pozrite si výsledky komunálnych volieb, ktoré zverejnil Štatistický úrad SR.

(bn, TASR)
Foto: TASR

ČUNOVO

- **Starostka: Gabriela Ferenčáková**, SOM Slovensko
- Počet hlasov, ktoré získala: 519 (71,09 %)
- Účasť voličov: 62,82 %

Zloženie zastupiteľstva:
NEKA: 7

DEVÍN

- **Starostka: Jana Jakubkovič**, NEKA
- Počet hlasov, ktoré získala: 364 (43,48 %)
- Účasť voličov: 55,35 %

Zloženie zastupiteľstva:
NEKA: 7

DÚBRAVKA

- **Starosta: Martin Zaťovič**, SOM Slovensko
- Počet hlasov, ktoré získal: 8 572 (81,04 %)
- Účasť voličov: 35,91 %

Zloženie zastupiteľstva:
SOM Slovensko: 23 • NEKA: 1 • Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 1

JAROVCE

- **Starosta: Jozef Uhler**, NEKA
 - Počet hlasov, ktoré získal: 1 009 (100 %)
 - Účasť voličov: 53,32 %
- Pozn.: Staronový starosta nemal protikandidáta

Zloženie zastupiteľstva:
NEKA: 6 • KDH: 1

KARLOVA VES

- **Starostka: Dana Čahojová**, Starostovia a nezávislí kandidáti
- Počet hlasov, ktoré získala: 9 434 (85,45 %)
- Účasť voličov: 38,27 %

Zloženie zastupiteľstva:
Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 19
• Starostovia a nezávislí kandidáti: 6

LAMAČ

- **Starosta: Igor Polakovič**, Team Bratislava, Progressívne Slovensko, SaS
- Počet hlasov, ktoré získal: 1 161 (39,34 %)
- Účasť voličov: 48,13 %

Zloženie zastupiteľstva:
Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 5 • NEKA: 1 • SOM Slovensko: 1

PETRŽALKÁ

- **Starosta: Ján Hrčka**, NEKA
- Počet hlasov, ktoré získal: 23 120 (77,19 %)
- Účasť voličov: 32,23 %

Zloženie zastupiteľstva:
Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 33
• Starostovia a nezávislí kandidáti: 1 • NOVA, OKS, OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, Zmena zdola, DÚ: 1

NOVÉ MESTO

- **Starosta: Matúš Čupka**, Team Bratislava, Progressívne Slovensko, SaS
- Počet hlasov, ktoré získal: 7 832 (55,39 %)
- Účasť voličov: 39,00 %

Zloženie zastupiteľstva:
Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 23 • NEKA: 1
• Starostovia a nezávislí kandidáti: 1

PODUNAJSKÉ BISKUPICE

- **Starosta: Roman Lamoš**, Team Bratislava, Progressívne Slovensko, SaS
- Počet hlasov, ktoré získal: 3 090 (44,82 %)
- Účasť voličov: 36,74 %

Zloženie zastupiteľstva:
Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 12 • DS: 1
• Starostovia a nezávislí kandidáti: 1 • SOM Slovensko, Szövétség - Aliancia: 1

RAČA

- **Starosta: Michal Drotován**, NEKA
- Počet hlasov, ktoré získal: 5 603 (68,56 %)
- Účasť voličov: 38,63 %

Zloženie zastupiteľstva:
DS, KDH, Spolu, Za ľudí: 7 • NEKA: 5 • Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 3

VRAKUŇA

- **Starosta: Martin Kuruc**, NEKA
 - Počet hlasov, ktoré získal: 4 621 (100 %)
 - Účasť voličov: 30,61 %
- Pozn.: Staronový starosta nemal protikandidáta

Zloženie zastupiteľstva:
Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 12 • NEKA: 3

RUŽINOV

- **Starosta: Martin Chren**, Tím Ružinov
- Počet hlasov, ktoré získal: 19 283 (78,13 %)
- Účasť voličov: 36,60 %

Zloženie zastupiteľstva:
Tím Ružinov: 13 • Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 11 • NEKA: 1

STARÉ MESTO

- **Starosta: Matej Vagač**, Team Bratislava, Progressívne Slovensko, SaS
- Počet hlasov, ktoré získal: 7 633 (50,30 %)
- Účasť voličov: 38,07 %

Zloženie zastupiteľstva:
Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 24 • Starostovia a nezávislí kandidáti: 1

VAJNORY

- **Starosta: Michal Vlček**, NEKA
 - Počet hlasov, ktoré získal: 1 356 (61,10 %)
 - Účasť voličov: 47,81 %
- Zloženie zastupiteľstva:**
NEKA: 9

ZÁHORSKÁ BYSTRICA

- **Starosta: Jozef Krúpa**, SOM Slovensko
 - Počet hlasov, ktoré získal: 2 117 (84,88 %)
 - Účasť voličov: 52,67 %
- Zloženie zastupiteľstva:**
SOM Slovensko: 8 • Za ľudí: 1

RUSOVCE

- **Starosta: Radovan Jenčík**, NEKA
 - Počet hlasov, ktoré získal: 1 101 (59,96 %)
 - Účasť voličov: 55,98 %
- Zloženie zastupiteľstva:**
NEKA: 8 • Progressívne Slovensko, SaS, Team Bratislava: 1

Droba s veľkým náskokom

BRATISLAVA
Predseda Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) Júro Droba (SaS, Progressívne Slovensko, Team Bratislava) obhájil svoj post s výrazným náskokom pred svojimi súpermi. Staronový šéf kraja získal až 136 983 platných hlasov, čo predstavuje podiel 63,60 percenta. Na druhom mieste skončil Ján Mažgút (Smer – SD, SNS) s 13,42 percenta - oproti Drobovi dostal o vyše 100-tisíc voličských hlasov menej. Na treťom mieste sa s ešte slabším výsledkom umiestnil Ivan Bošňák (DS, ODS – Občianski demokrati Slovenska, Spolu, Šanca), ktorý získal iba 18 445 hlasov (8,56 percenta). (bn)
Foto: TASR

GRAFIKY A PRINTY
SLOVENSKÝCH ILUSTRÁTOROV
VYBERAJTE Z LIMITOVANÝCH EDÍCIÍ VÝTLAČKOV

DARČEKY, LOKÁLNY DIZAJN, KNIHY A HUDBA
RAČIANSKA 78
NOVÁ CVERNOVKA

VIAC UMENIA NÁJDETE NA:
ARTATTACKSHOP.SK

SYSEL MOJHO ŽIVOTA - SATUREJKA

NEBRASTAV 0915 824 062
f Nebrastav i www.nebrastav.sk @nebrastav@nebrastav.sk

- Stavebné práce všetkého druhu - stavby rodinných domov
- Odstránenie vlhkosti, rekuperácie-vetranie, sanácia plesní.
- Hydroizolácie základov, drenážne odvodnenie.
- Vodovodné prípojky, kanalizácie, výkopy.
- Zámková dlažba, dvory, ploty, gabióny,
- Interiéry, obklady, dlažby, podlahy, omietky, stierky, maľovanie, sadrokartón, stropy, podkrovia.

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Dostupné bývanie v Bratislave?

Ceny v Ovocných sadoch začínajú už na 109-tisíc eurách.

Nedostatok bytov, rastúce ceny materiálov a stále prísnejšie podmienky na získanie hypotéky vyháňajú ceny nehnuteľností do výšok, ktoré si môže dovoliť málokto z nás. Aj v hlavnom meste však rastie projekt, ktorý ponúka kvalitné bývanie za rozumnú cenu. Po úspešnej prvej etape ponúka projekt Ovocné sady jedinečnú možnosť bývať výhodne a už do dvoch rokov.

Ovocné sady Trnávka to je moderná mestská štvrť s viac ako 900 bytmi pre mladé páry či rodiny, ale aj jednotlivcov, ktorí majú radi život v komunite, no zároveň s dostatkom súkromia. V jednoizbových, dvojizbových a trojizbových bytoch môže nájsť svoj domov každý, kto hľadá bývanie v novostavbe v Bratislave za rozumnú cenu. Do 23. decembra 2022 získa klient parkovacie miesto zdarma ku každému bytu. Konať treba rýchlo, ponuka je totiž limitovaná.

Aj v druhej etape sú byty rôznych výmer a moderných dispozícií. Cena za štvorcový meter sa pohybuje okolo 3 400 eur. Za ňu získa klient nielen vysokú kvalitu vyhotovenia a materiálov,

ale aj byt s balkónom v príjemnom štandarde, pivničnú kobku a dostupnosť k širokej ponuke služieb a vybavenosti v blízkych nákupných centrách. K tomu rozľahlý centrálny park s altánkom, grilom, ihriskami či workoutovými strojmi. Rodičov poteší detské ihrisko aj verejná materská škola priamo v projekte. Ovocné sady sa týmto zaradia medzi najlepšie vybavené štvrte v mestskej časti.

Developer projektu J&T Real Estate garantuje sumu a zaručuje sa za to, že cenu uvedenú v zmluve dodrží. V zmluvách s klientmi totiž absentuje tzv. inflačná doložka, ktorá umožňuje developerom zvýšiť ceny za byt aj po podpise kúpnej zmluvy. V poslednom čase sa k nej uchýlili viaceré spoločnosti, ale v prípade Ovocných sádov Trnávka je cena uvedená v zmluve o budúcej zmluve pevná a nemenná.

Ōvocné sady

NEZVYŠUJEME ZMLUVNÉ CENY

PARKOVACIE MIESTO ZADARMO LEN DO 23. 12. 22

OVOCNESADY.SK

Mekyho lavička sa vrátila do parku, kde hrával kamarátom

Mekyho manželka Katka Žbirková na obnovení lavičky

NOVÉ MESTO

V parku na Račianskom mýte opäť stojí na svojom čestnom mieste vynovená lavička, na ktorej sedával a hrával Meko Žbirka (†69). Pribudol na nej podpis obľúbeného hudobníka aj časť textu známej piesne Mesto spí.

„Meko bol Bratislavčan, vždy mi hovoril, že bratislavský dialekt neprebije čeština ani angličtina, takže on bol Bratislavčan napriek tomu, že žil v Prahe. A tá lavička je na mieste, kde vyrastal, je na nej text piesne, ktorú zložil na Strakovej ulici tu v Bratislave, kde sme spolu bývali

a keď sa pozeral z okna, videl to mesto ako spalo. Takže je to naozaj autentická lavička,“ spomínala pri vynovení lavičky manželka Katarína Žbirková počas komornej spomienky. Hlavné mesto ju

pripravilo spolu s odhalením pamätnej lavičky pri príležitosti prvého výročia od skonu obľúbeného speváka.

Práve v parku na Račianskom mýte Meko v 60. rokoch sedával na drevenej lavičke a hrával na gitare svojim kamarátom. A odtiaľto sa vlastne náhodou dostal do Modusu – niekto vraj išiel okolo, začul ho spievať, pristavil sa a mladého tinedžera oslovil, že v kultúrku na Kominárskej jedna kapela hľadá speváka...

Po tom, ako 10. novembra 2021 nečakane odi-

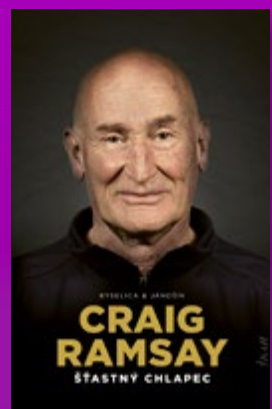
šiel, lavička sa stala spontánnym pietnym miestom, kde Mekyho fanúšikovia nosili kvety, zapalovali sviečky a spomínali. Aj vynovenú lavičku, o ktorú sa postaralo mesto v koordinácii s mestskou časťou, OZ Živé Račko, a takisto v spolupráci s Katkou Žbirkovou, zasypali ľudia kvetmi. Bielymi.

„Meko by bol určite rád, že si na jeho lavičku môže odteraz ktokoľvek sadnúť a zahrať si na gitare, tak ako on pred rokmi,“ dodala Katka Žbirková. (bn, ts)

Foto: magistrát, shutterstock

Predávame veľký **rodinný dom v Skalici** v lukratívnej a tichej časti mesta. Dom je o rozlohe 2250 m² so zastavanou plochou 310 m² a je samostatne stojaci s 2 garážami. Polovica domu je podpiwničená, v pivnici je aj fitness miestnosť. Záhrada je riešená formou parku a vstup na pozemok je z 2 strán. Cena dohodou.

Kontakt:
masarykdana@gmail.com, 0949 115 171.

Peter Jánošík, Tomáš Kyselica: **Craig Ramsay: Šťastný chlapec**

Craig Ramsay sa v mladosti venoval napríklad aj drevárstvu, no zotrval pri hokeji, ktorý je súčasťou jeho života už viac ako 60 rokov. Vďaka tvrdej práci sa cez juniorské súťaže presadil až do NHL, kde 14 sezón odohral za jediný klub – Buffalo Sabres. Patril k najsilnejším a najlepšie brániacim útočníkom v celej súťaži. V 1070 dueloch NHL nazbieral skvelých 672 bodov. Jeho životopis zdobí spojenie s desiatimi klubmi NHL a jediným reprezentačným tímom na medzinárodnej úrovni – so slovenskou reprezentáciou.

Karsten Dusse: **Moje vražedné vnútorné dieťa**

Druhý diel mafiánskeho krimi je ešte sústredenejší na vraždu než predtým. Björn Diemel si polepšil a za všetko vďačí kurzu sústrednosti. Niekdajší „diabol“ advokát má konečne viac času na dcéru a aj jeho hádky s manželkou prebiehajú akosi láskavejšie. Nečudo, keď sa človek stane vodcom nie jedného, ale hneď dvoch mafiánskych klanov, predpokladá sa, že má istý nadhľad. Hoci z prchkého Dragana neostalo veľa na spomínanie a ani s druhým uväzneným bosom to nevyzerá ružovo.

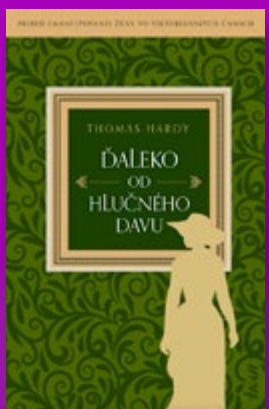
Jodi Ellen Malpasová: **Skutočná kráľovná**

Lúboštný vzťah nádhornej vzdorovitej princeznej a slávneho hollywoodskeho herca otriasol britskou monarchiou. Princezná Adeline a Josh Jameson si od začiatku uvedomovali, že ich vzťah nemá budúcnosť. Bránil im v tom jej status princeznej a jeho povest hollywoodskeho lámača ženských srdiec. No s takou vzájomnou vášňou, priam posadnutosťou, nepočítali. Krutý zvrät udalosti však milencov rozdelí a Adeline čoraz väčšmi zväzuje protokol a očakávania spojené s titulom.

Samuel Björk: **Vik**

Neďaleko švédskeho mesta Uddevalla objavila mŕtvolu dvoch jedenásťročných chlapcov. Medzi telami leží biely zajac. Pripad sa nikdy nevyriešil. O osem rokov sa blízko Osla nájdu ďalšie dve telá chlapcov zavraždených rovnakým spôsobom. Tentoraz medzi nimi leží liška. Holger Munch, nový šéf oddelenia vražd, potrebuje pomoc s vyriešením prípadu. Dovoľuje sa o mladšej študentke policajnej akadémie Mii Krügerovej.

Thomas Hardy: **Ďaleko od hlučného davu**

Krásna Batšeba Everdenová je sebavedomá a slobodne zmýšľajúca mladá dáma a také ženy to vo viktoriánskom Anglicku nemajú ľahké. Manželstvo je to posledné, po čom túži, lenže skostnatená spoločnosť a konvencie ju sústavne tlačia do zväzku. Jedného dňa zdedí rozľahlú farmu a rozhodne sa o ňu starať sama, bez mužskej pomoci. Na statku sa zamestná Gabriel Oak, ktorý prišiel po nešťastnom incidente o vlastné hospodárstvo.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

bux.sk

TIP na vianočný darček

Šimák Zámok
PEZINOK

TOMÁŠ KLUS (CZ)
10.09.2023

HELENA VONDRÁČKOVÁ (CZ)
29.08.2023

LUCIE BÍLÁ (CZ)
25.06.2023

VOJTĚCH DYK & B-SIDE BAND (CZ)
01.08.2023

RICHARD MÜLLER
30.07.2023

GIPSY KINGS CHICO & THE GYPSIES (FR)
18.09.2023

DELEGATION (UK)
FUNKY
02.07.2023

SHAKATAK (UK)
JAZZ-FUNK
31.07.2023

OLYMPIC (CZ)
05.06.2023

BEÁTA DUBASOVÁ S KAPELOU
16.07.2023

DAVID KOLLER (CZ)
03.07.2023

ONDŘEJ G.BRZOBOHATÝ (CZ)
29.05.2023

LENKA FILIPOVÁ (CZ)
17.07.2023

PETER NAGY S KAPELOU
18.07.2023

ABBA SYMPHONIC SHOW S ORCHESTROM
04.06.2023

FRAGILE + MÁRIA ČÍROVÁ
30.05.2023

MUZIKÁL FRIDA
27.06.2023

DÁMSKA ŠATŇA
DIVADELNÁ KOMÉDIA
26.06.2023

VEČER S KAROLOM DUCHOŇOM KONCERT NAJVÄČŠÍCH HITOV
28.08.2023

SIMA MAGUŠINOVÁ
11.09.2023

Vstupenky zakúpíte na zamokpezinok.sk

Aj slušný pes môže ublížiť

BRATISLAVA

V mestských lesoch je zakázaný voľný pohyb psov a mestská polícia toto nariadenie kontroluje.

Majitelia psov by si mali vybrať iné miesto, kde ich môžu púšťať bez vôdsky. „Aj slušný a socializovaný pes môže ublížiť, či už udrieť náhubkom, zvaliť človeka alebo ho zašpiniť. A aj ten najvychovanější pes môže v sebe prebudiť pud lovca, keď zbada srnu v lese. Viackrát sme sa stretli s vysokou zverou, ktorú domáce psy uhnali alebo jej ublížili. Zároveň môže byť stret s diviakom osudný pre vášho psa,“ upozornili mestskí policajti. Za obzvlášť nebezpečné označili kolízie bežcov a cyklistov so psami.

Foto: shutterstock

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž

na najvhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy o nájme nebytového priestoru č. 1.36 vo výmere 36,34 m² v podchode na Hodžovom námestí v Bratislave, k. ú. Staré Mesto, s možnosťou použitia prvkov elektronickej aukcie.

Bližšie informácie na www.bratislava.sk alebo na tel. čísle 02/59 356 228.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž

na najvhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy o nájme nebytových priestorov vo výmere 201,09 m² v stavbe so súpis. č. 136 na pozemku parc. č. 4 na Laurinskej 7 v Bratislave, k. ú. Staré Mesto, s možnosťou použitia prvkov elektronickej aukcie.

Bližšie informácie na www.bratislava.sk alebo na tel. čísle 02/59 356 504.

Vyzy sme z Dunaja vyhnali sami. Vieme ju aj vrátiť?

Ján Kautman pri modeli vyzy veľkej v SNM - Prírodovednom múzeu.

BRATISLAVA

K vianočnému stolu vo väčšine našich rodín patrí ryba. No v Bratislave, niekdajšom Prešporku, boli vďaka Dunaju ryby na tanieri veľmi často i v minulosti. Naši predkovia pred stáročiami lovili aj obrovské vyzy, ktoré každý rok tiahli z Čierneho mora do Dunaja na svoje neresiská pod Bratislavou, niektoré migrovali dokonca ešte o mnoho kilometrov vyššie proti prúdu Dunaja a jeho veľkých prítokov. Túto megarybu, ktorá môže vážiť aj vyše tony, u nás naposledy videli v roku 1957. Je šanca, že sa raz vráti?

Model vyzy v skutočnej veľkosti si môžete pozrieť v SNM - Prírodovednom múzeu na Vajanského nábřeží, tie živé uvidíte v akváriu v moravskej obci Modrá či v ekocentre pri maďarskom meste Tiszafüred, pravdaže, mladé, čiže oveľa menšie jedince. V sladkej vode prežijú, ale nedokážu sa prirodzene rozmnožovať. Dôležitým životným prostredím týchto jeseterovitých rýb je totiž more, odkiaľ pravidelne tiahnu proti prúdu rieky na svoje neresiská.

Tie, ktoré priplávali do nášho úseku Dunaja, mohli dosiahnuť hmotnosť aj cez tisíc kilogramov a merať viac ako šesť metrov. Posledný exem-

plár tejto starobylej ryby, ktorá sa dožíva približne sto rokov, pozorovali na našom území v roku 1957 pri obci Sap. Pohľad na chrbát obra, ktorý sa vynoril z rieky, bol určite prekvapením, no kým sa muži vrátili s harpúnou, zmizol. „Táto vyza vážila podľa odhadu okolo päťsto kilogramov. Bola však len vidieť, nepodarilo sa ju uloviť. Nik nevie, čo sa s ňou stalo,“ hovorí riaditeľ Prírodovedného múzea Ján Kautman.

Pripomína viac dôvodov, prečo sa tieto impozantné ryby z Dunaja vytratili, okrem nadmerného lovu je to výstavba vodných diel Železné vráta I a II spred vyše 50 rokov, ku ktorým pred 30 rokmi pribudlo Gabčíkovo. „Pre obrovské vyzy, ktoré sa z Čierneho mora chodili neresiť do dolného či stredného toku Dunaja, sú tieto priehrady nepreniknuteľné. To je

Vyza veľká

- Je to starobylá ryba, ktorá žije v mori a na neres tiahne proti prúdu riek, zvyčajne na miesto, kde sa vyliahla.
- Pohlavne dospieva medzi 15 a 20 rokom, dožíva sa aj vyše 100 rokov.
- Vyzy, ktoré boli pozorované v našom úseku Dunaja, mohli v extrémnych prípadoch vážiť vyše 1 tony a merať 6 metrov i viac.
- Naši predkovia lovili vyzy pomocou sietí, kolových plotov a samozasekávacích hákov.

s pomocou dobytka,“ pokračuje Ján Kautman.

Vyza má kvalitné mäso bez svalových kostí, ktoré sa v Prešporku predávalo na rybom trhu pri dnešnom Moste SNP. Mäsa bolo tak veľa, že si na ňom pochutnávalo dokonca služobníctvo. Vzácný čierny kaviár, ktorý je dnes jednou z najdrahších komodít, však naši predkovia nevedeli úplne doceniť, používal sa presolený alebo ako liečivo proti moru, často ho vyhadzovali alebo nim krmili zvieratá. Dnes sa vyzy a ostatné veľké jesetery lovia práve pre túto delikatesu, ktorej majú obrovské množstvo, môžu to byť až desiatky či stovky kilogramov kaviáru od každého jedinca. Komerčný lov prebieha najmä v Kaspickom mori, pričom prístup rybarov je doslova barbarický - rybu chytia, vyberú z nej ikry a telo hodia späť do mora. Tony a tony mäsa sa zbytočne znehodnotia.

jedna

z hlavných príčin problematického návratu. Ale už v 19. storočí bolo výz veľmi málo, pretože sa dlhodobo a veľmi intenzívne lovili, čím sa populácia veľmi výrazne zmenšovala,“ približuje zoológ.

Vyzy sa u nás lovili od nepamäti. „Podľa informácií, ktoré máme z predchádzajúcich storočí, išlo o bežnú rybu, ale spôsoby lovu neboli vtedy veľmi šetrné. Rybári v predchádzajúcich storočiach ich lovili buď do veľkých sietí, alebo stavali kolové ploty, kam naviedli ryby do uzavretého priestoru, kde už boli ľahkou korisťou. Ďalšou nie veľmi šetrnou metódou, bolo nabodávanie na dlhé tyče s hrotmi alebo samozasekávacie háky a následne sa vyzy vytáhovali z vody

Do Dunaja vráti vyza veľká? Na túto otázku odpovedá riaditeľ múzea opatrne. Odborníci v Európe pracujú na viacerých projektoch na zlepšenie migrácie jeseterov i ďalších druhov rýb, ale už Železné vráta na hranici Srbska a Rumunska sú vážnou bariérou. Nielen vyzy, ale aj iné druhy rýb uskutočňujú dlhé migrácie proti prúdu riek, no v Dunaji i v mnohých iných riekach ich zastavia priehrady, hate a vodné elektrárne. „V každom prípade, odborníci hľadajú riešenie, aby ryby mohli prekonať túto prekážku. V skalách pri Železných

Dunaja vráti vyza veľká? Na túto otázku odpovedá riaditeľ múzea opatrne. Odborníci v Európe pracujú na viacerých projektoch na zlepšenie migrácie jeseterov i ďalších druhov rýb, ale už Železné vráta na hranici Srbska a Rumunska sú vážnou bariérou. Nielen vyzy, ale aj iné druhy rýb uskutočňujú dlhé migrácie proti prúdu riek, no v Dunaji i v mnohých iných riekach ich zastavia priehrady, hate a vodné elektrárne. „V každom prípade, odborníci hľadajú riešenie, aby ryby mohli prekonať túto prekážku. V skalách pri Železných

v riekach, no aj jemu treba výdatne pomáhať umelým odchovom, pretože populácia je pomerne slabá. „V súčasnosti sa v našom prostredí Dunaja udomáčkuje aj jeseter sibírsky, ktorý ušiel z chovov, zatiaľ však nie je preukázané, že by bol schopný sa u nás rozmnožiť. Iné druhy jeseterovitých rýb sa u nás momentálne nevyskytujú,“ dodáva s tým, že pre rybarov môže byť jeseter sibírsky síce atraktívna ryba, ale na druhej strane každý nepôvodný druh prináša množstvo otázok, a najmä rizík pre našu pôvodnú faunu. Aká je nádej, že sa do nášho

Vyzy môžete vidieť naživo v akváriu – napríklad takto v maďarskom Tiszafürede.

Divadlo prežije! Ukrajinskí umelci na scéne DPOH

Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava prešlo organizačnou zmenou a v septembri sa stalo mestským divadlom Hlavného mesta SR Bratislavy. Do konca roka divákom ponúkne dve predstavenia ukrajinských umelcov z Charkivského národného akademického divadla opery a baletu M. V. Lysenka.

Počas dvoch večerov sa pod vedením šéfdirigenta, zaslúžilého umelca Ukrajiny Dmytra Morozova predstavia sólisti, zbor opery, symfonický orchester a sólisti a tanečníci baletu. Diváci ich uvidia v hudobnej šou MY WAY, zloženej zo skladieb svetových muzikálov a počas koncertu valčíkov a operných árií s názvom STRAUSSOV VIANOČNÝ KONCERT.

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

vrátach ťažko vysekáte rybochod – náhradnú cestu pre bežné ryby, nieto pre vyzu vážiacu stovky kilogramov. Špekulujú však napríklad nad rybím výťahom, kam by sa ryby naviedli do určeného priestoru a výťahom by prekonali vysoký múr hrádze, aby aspoň časť z nich mohla preniknúť ďalej. Ďalšia otázka však je, či sa vyzy vôbec budú snažiť dostať k nám do stredného toku Dunaja, či z tej dunajskej populácie, ktorá sa rozmnožovala u nás, ešte zostali jedince s pamäťou, kam sa majú vrátiť a rozmnožiť sa. A budú sa vedieť vrátiť aj späť a prekonať tie isté prekážky dole prúdom? Nevieme. Návrat výz a veľkých jeseterov do Dunaja je podľa mňa na hranici utópie, ale vážne sa nim zaoberajú veľké skupiny ichtyológov, je teda možné, že sa niečo podarí,“ uzatvára Ján Kautman. (ac)

Foto: Ján Kautman, Matúš Husár

Máme novú národnú kultúrnu pamiatku

Autorom Novej tržnice je Ivan Matušík.

NOVÉ MESTO

Tržnicu na Trnavskom mýte vyhlásil Pamiatkový úrad SR za národnú kultúrnu pamiatku (NKP).

Nová tržnica sa vlni dostala na zoznam pamätihodností Bratislavy, tento rok ju pridali aj na zoznam pamätihodností Nového Mesta a od 18. novembra je národnou kultúrnou pamiatkou. Pamiatkový úrad SR označil tržnicu za významný architektonický počin neskorého moderného vizualizova-

ním konštrukčného systému a technologického vybavenia sa tento príklad high-tech architektúry na Slovensku zaraďuje k najkomplexnejším realizáciám v tvorbe architektu Ivana Matušíka... Objekt tržnice a jej ešte nezastavané okolie vytvárajú unikátny verejný priestor, ktorý má potenciál stať sa novým mestotvorným prvkom zástavby v okolí Trnavského mýta v Bratislave,“ uviedli pamiatkari na sociálnej sieti. (bn)

Foto: ms

MY WAY je jedinečnou zmesou rôznych muzikálov, skladieb a žánrov, sprevádzaná veľkolepou svetelnou réžiou, na originálnej scéne, v organickej choreografii.

29. decembra o 19.00 uzavrie účinkovanie Charkivského národného akademického divadla opery a baletu M. V. Lysenka na scéne Divadla Pavla Országha Hviezdoslava STRAUSSOV VIANOČNÝ KONCERT. Opera Východ uvedie koncert kráľa valčíkov Johanna Straussa ml. Súčasťou programu, v ktorom odznejú pochody, valčíky, árie z operiet, vystúpia nielen orchester a sólisti Opery Východ, ale aj zbor a dokonca aj baletný súbor divadla.

Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava venuje celú sumu z dobrovoľného vstupného Charkivskému národnému akademickému divadlu opery a baletu M.V. Lysenka. Vstupenky je možné zakúpiť priamo v divadle pred začiatkom predstavení alebo na stránke GoOut. ■

Zvony sú späť STARÉ MESTO

Na Michalskú vežu, ktorá prechádza generálnou rekonštrukciou, sa vrátili zvony. Umiestnili ich na pôvodné miesto v lucerne, ktorá je súčasťou helmice veže. Väčší zvon zrekonštruovali, menší je vernou kópiou pôvodného, ktorého oprava nebola pre značné poškodenie možná. Poškodený originál bude súčasťou pripravovanej novej expozície venovanej obnove Michalskej veže. Zvony v minulosti oznamovali aktuálny čas a počas požiaru slúžili na vydávanie poplašného signálu. Hodinový stroj umiestnený vo veži nedisponoval funkciou automatického odbíjania. To vykonával strážca, ktorý sa riadil odbíjaním hodín na mestskej radnici. (TASR)

Kanál nie je smetisko

BRATISLAVA

Bratislavská vodárenská spoločnosť spustila kampaň Kanál nie je smetisko. Upozorňuje ňou na problém znečistenia kanalizácie vecami, ktoré do nej nepatria. Hovorca vodárni Peter Podstupka pripomína, že do kanalizácie, teda do toalety ani kuchynskej výlevky, sa nemajú vylievať alebo vyhadzovať zvyšky jedál či kuchynské oleje. Zachytávajú sa na stenách kanalizácie a spôsobujú jej upchávanie. Veľkým problémom je aj vyhadzovanie vlhčených utierok do kanalizácie. Zhotovené sú z materiálov, ktoré sa vo vode nerozkladajú a prispievajú k tomu, že kanalizácia sa zablokuje. Do kanalizácií nepatria ani lieky alebo chemické zlúčeniny. (TASR)

**Nevyhadzujte
knihy
darujte ich nám**
Kontakt: 0907 701786

Vedeli ste, že autorom tohto oltárneho obrazu

Oltárny obraz v dúbravskom kostole od Jozefa Ilavského

mického maliara Jozefa Ilavského (82). Vie to len málokto. „Keď som šiel na spoveď, farárovi som raz spomenul, že som jeho autorom. Zostal prekvapený, ale rozhrešenie by mi asi dal aj bez toho,“ hovorí s úsmevom.

„Za socializmu sa príliš nepodporovali aktivity, ktoré smerovali k rekonštrukcii kostolov. Kostol sv. Kozmu a Damiána to šťastie v osemdesiatych rokoch mal a ja som dostal zákazku na oltárny obraz,“ spomína umelec, ktorý od roku 1970 žije v Dúbravke a do tristo rokov starého kostola chodieval pravidelne. Ani vo sne by mu vraj kedysi nenapadlo, že sa v ňom raz

bude pozerat na svoju olejomalbu. A ani to, že v dobe socializmu si dovoli náboženský obraz maľovať na svojom pracovisku na Fakulte architektúry. Ako sa píše na stránke mestskej časti, podľa historicky nepotvrdennej legendy boli Kozma a Damián lekárnici - dvojčikami a svoje povolanie vykonávali bezplatne. Sú patrónmi lekárov. Sviatok majú 26. septembra a na ich počesť sa v Dúbravke každoročne organizujú dúbravské hody. „Nepoznal som životy týchto svätých, preto som o nich zžháňal informácie, a ovplyvnil ma aj pôvodný obraz. Bol menší, v tvare obdĺžnika, nevynikol tam. Preto potrebovali dominantu s rozmermi 3,5-krát 2,5 metra. Na druhej strane, s pôvodným obrazom boli Dú-

bravčania zžití, tak zrejme preto ma za ten môj nikto nepochválil a ani ma v žiadnych publikáciách nespomínajú,“ skonštatuje a dodá, že len keď ho tam v roku 1991 vešal, prítomní kapláni ho ocenili slovami: Pekne ste to namaľovali. Pritom akademický maliar Jozef Ilavský má za sebou bohatú umeleckú kariéru. Dvojmetrové vitráže vytvoril aj pre kostol v rodnej dedine Suchej nad Parnou. V obci Dojč sú jeho dielom nástenné maľby a olejomaľby v Kostole všetkých svätých. Má za sebou desiatky výstav, ilustrácií pre vydavateľstvo Mladé letá, ilustroval aj básnické zbierky Viliama Turčányho. Medzi množstvom olejomalieb však zaujmú aj kresby starej Bratislavy. Prvé začal robiť už ako študent na Strednej škole umeleckého priemyslu. „Do Bratislavy som prišiel ako štrnásťročný a hneď ma uchvátila. Bol som z vidieckeho prostredia, aj preto boli jedným z prvých motívov kone. V päťdesiatych rokoch sa ešte zásobovalo v Bratislave konskými povozmi. Ono sa to nezdá, ale bolo to len desať rokov po vojne. Pred vinárňami, na miestach, kde je dnes Suché Mýto, postávali kone, ako študenti ŠUP-ky sme ich sem často chodievali kresliť,“ spomína.

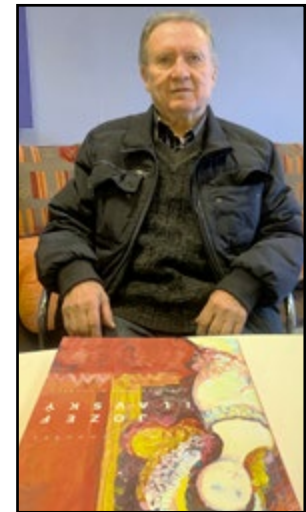
je maliar z Dúbravky?

V kresbách Bratislavy pokračoval aj na Vysokej škole výtvarných umení, kde študoval portrétnu a figurálnu maľbu a kompozičné maliarstvo u profesora Jána Mudrocha. A aj neskôr na Fakulte architektúry STU na katedre dejín umenia, kreslenia a maľovania, kde sa stal docentom. Vyučoval tu do roku 2010. „Mám množstvo kresieb periferie Bratislavy, ktorá dnes už neexistuje. Do hlavného mesta som prišiel vtedy, keď ešte nestála 'Februárka'. Aj tú som kreslil. Alebo lokalitu, kde boli v Lamači kedysi jablkové sady. Dnes už je tam všetko zastavané. Zachytával som v kresbách premenu dediny na sídlisko aj v Dúbravke.“ Jeho kresby starej Bratislavy sú akýmsi výtvarným dokumentom doby a možno

by stálo za to venovať im malú výstavu. (in)

Foto: Marián Dekan, Ingrid Jarunková, archív J. I.

Viac foto na www.banoviny.sk

Jozefovi Ilavskému vyšla tento rok aj monografia.

Kresba starej Bratislavy: Pohľad na mesto v roku 1957. Hradu chýbajú vežičky a ani prístavba galérie ešte neexistuje.

Záchytné parkoviská v platenej zóne PAAS už fungujú v novom režime

PETRŽALKA

Viacerým rezidentom petržalských Dvorov 4 sa nepáčilo, že magistrát zriadil bezplatné záchytné parkoviská priamo v ich zóne PAAS. Kým oni si na parkovanie museli kúpiť rezidentskú kartu, návštevník mohol u nich odstaviť auto kedykoľvek zadarmo. Teraz sú už pravidlá iné.

V krátkom čase otvorilo hlavné mesto štyri nové bezplatné záchytné parkoviská: počas tohto leta pribudlo jedno v Rači na Komisárkach a tri v Petržalke – na Jasovskej, na Macharovej a na Černyševského ulici. Práve rozhodnutie o posledných dvoch v PAAS zóne Dvory 4 nahnevalo niektorých obyvateľov lokality. Obe parkoviská totiž veľmi rýchlo obsadili nerezidenti, ktorí tu mohli nechať auto v ktorúkoľvek hodinu grátis.

„Na nových záchytných parkoviskách sa parkuje zadarmo, aby sme ľudí, ktorí do Bratislavy dochádzajú, na tieto parkoviská naučili. Aby tam nechali autá a pokračovali do centra s MHD. Podľa toho, ako sa budú využívať, sa režim na týchto parkoviskách môže prispôbovať,“

Parkovisko Macharova zmenilo režim.

vyvetľoval nám primátor Matúš Vallo koncom augusta. Konkrétne k záchytnému P + R parkovisku na Macharovej však magistrát už predtým potvrdil, že pripravuje jeho reguláciu tak, aby sa uzavrelo neskoro večer a otvorilo skoro ráno, takže by sa nemohlo využívať ako odstavné parkovisko. Stalo sa. Nielen na Macharovej, ale aj na záchytnom parkovisku na Černyševského ulici môžu od 17. októbra parkovať bez obmedzenia výlučne domáci s platnou rezidentskou PAAS kartou. Pre ostatných vodičov platí nový režim - na oboch záchytných parkoviskách môžu počas

pracovných dní nechať svoje auto len od 5. hodiny rána do 24. hodiny. Nerezidentom v tejto lokalite však pomohla mestská časť Petržalka, ktorá do svojho parkovacieho systému nedávno zapojila súkromnú spoločnosť: v čase od 22. do 7. hodiny rána môžu parkovať za 1 euro na neďalekom súkromnom parkovisku na Muchovom námestí pred Billou, a to vrátane víkendov a sviatkov. Navyše, úplne zadarmo majú nočné parkovanie ešte o kúsok ďalej, na parkovisku pred obchodným centrom TPD na Farského ulici. (ac)

Foto: ac

11. 11. KDYŽ KOČKY NEJSOU DOMA
Učinkujú: Lukáš Vaculík, Roman Stolpa, Hana Sršňová, Jana Galinová, Kristýna Lísková, Daniela Revalová, Jarošava Zimová
Pi: 19:00

15. 11. Milenec
Učinkujú: K. Haydu, M. Gálik Partlová, Hana Galinová, D. Zemanová, M. Mahončík, Režis: Sofia Ferencová
Ut: 19:00

16. 11. Mandarinková
Učinkujú: Maroš Kramár, Pavol Topolný, Zuzana Tkáčová a Bibiana Ondrejčíková
St: 19:00

22. 11. Sylvia
Učinkujú: Natália Puklišová, Vlado Černý, Anna Šišková, Marián Lehotský, Tomáš Mrešaj, Režis: Sofia Ferencová
Ut: 19:00

PREMIÉRA 29. 11. POZVÁNKA
Blažná komédia v trojke
Zuzana Marková, Miroslav Janda a Martin Kráľovič
Ut: 19:00

16. 12. VIANOCE & BEATLES
Pi: 19:00

18. 12. FRIDA
MALOVAŤ A MILOVAŤ
MÚZIKÁL
DEB, HEVER, VOŠATÝ
Ne: 17:00

Teatro Wüstenrot
Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek
Ticketportal
Gedur partner divadla
wuestenrot

KUCHÁR/KA
od 1600€

ČAŠNÍK/ČKA
od 1000€

CHÝŽNÁ
od 800€

CHCEME ŤA!
jobs@zamokpezinok.sk

Fontána ožije už na jar

STARÉ MESTO

V rekonštruovanej fontáne Družba má začať prúdiť voda už od nadchádzajúcej jarnej sezóny.

Stane sa tak po 16 rokoch, počas ktorých bola táto najväčšia fontána na Slovensku vypustená. Hlavné mesto s Generálnym investorm Bratislavy a Metropolitným inštitútom začali s opravou námestia a fontány vlni v novembri. Fontána Družba bola od roku 2007 v havarijnom stave. Už v priebehu tohto leta sa upravili bazény fontány, nanovo sa vybuodovala betónová konštrukcia, šachty, žľaby aj hydroizolácia. (ts)

Kto opravi detské ihrisko?

RUŽINOV

Mestská časť Ružinov chce zrekonštruovať detské ihrisko na Mesačnej ulici. Predpokladaná hodnota zákazky, zverejnená vo vestníku Úradu pre verejné obstarávanie, je približne 213-tisíc eur bez DPH.

„Rekonštrukcia rieši odstránenie prevažnej časti spevnených plôch, vnútorných múrikov herných priestorov, herných prvkov a mobiliáru, ktoré sú v havarijnom stave,“ spresňuje samospráva vo výzve na predkladanie ponúk. Záujemcovia môžu predložiť ponuky do 19. decembra. (TASR)

od 1415 € od 1615 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,

AKCIA:
zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112 (v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

DECEMBER V MESTE

BRATISLAVA

Okrem vianočných trhov si môžete v našom meste dopriať veľa ďalších zážitkov. Vybrali sme niektoré z po-

Cosmos Discovery

Už ste boli na svetovej výstave Cosmos Discovery? Nenechajte si ujsť prehliadku najzaujímavejších udalostí v kozmonautike! Prežijete skutočné príbehy hrdinov, ktorí prekročili hranicu atmosféry, dotknete sa Mesiaca či riadiacej kabíny raketoplánu, vstúpíte na palubu vesmírnej stanice a čakajú vás aj ďalšie zážitky. Cez QR kód si môžete stiahnuť audiosprievodcu, aplikácia je prístupná zadarmo. Výstava je otvorená celý týždeň od 9. do 20. h, posledný vstup je o 18. h. Výstava potrvá do 28. 2. 2023. Viac na www.cosmosbratislava.sk

Mikuláš v BIBIANE

6. decembra

Na Mikuláša pripravila BIBIANA pestrý program pre vaše deti. Pod vedením skúsených lektorov budú vystrihovať, maľovať a kresliť, a tešiť a môžu aj na prevkapenia od Mikuláša. Viac na www.bibiana.sk

Salónka

od 7. do 21. decembra

Vo vybrané dni si môžete v Starej tržnici kúpiť originálne darčeky pre svojich blízkych, a zároveň tak podporiť lokálne značky, vydavateľstvá, remeselných výrobcov potravín a umelcov. V priestore sa počas trvania trhov vystrieda vyše 300 predajcov. Okrem nákupov na vás čaká pestrý program pre deti aj dospelých a výstava ilustrácií. Viac na www.staratrznica.sk

Pastorále

7. a 8. decembra

Vianočný koncert v podaní ľudovej hudby, speváckej skupiny a členov tanečného súboru SEUK-u sa začína o 19. h v Divadle SEUK v Rusovciach. Okrem ľudových kolied, duchovných a pastorálnych piesní sa môžete tešiť na dve hry ľudového divadla - vianočnú hru o biblickom kráľovi Herodesovi a bábkovú betlehenskú hru Šopka z obce Topoľovka. Vstupenky na www.divadlo.sluk.sk

dujať pre dospelých i deti, inšpirujte sa. Informácie o ďalších priebežne uverejňujeme na našej webovej stránke banoviny.sk. (bn)

Foto: archív

Vyberte si zážitok na víkend aj všedný deň

Betlehém - bábkové divadlo BABADLO

11. decembra o 10. h

Výnimočný zážitok v adventnom čase sľubuje divadelné spracovanie biblického príbehu o narodení Ježiška, umocnené jedinečným hudobným spracovaním známych vianočných kolied – Búvaj dieťa krásne, Narodil sa Kristus pán, Tichá noc. Bábkoherecké predstavenie je určené pre malých aj veľkých divákov, vianočnú sviatočnú atmosféru dokresľuje krásny maľovaný betlehem, bábk a koledy. Viac na www.starsauditorium.sk

Vianočný bazár

10. decembra

V Miestnej knižnici Petržalka na Prokofievovej čakajú na návštevníkov tvorivé a výtvarné dielničky, ako aj možnosť kúpiť si vianočný darček z petržalských občianskych združení či rozdávanie detských kníh. Viac na www.bkis.sk

Slovenské Vianoce

Komédia o stvorení sveta a o tom, čo bolo potom

13., 14. a 16. decembra

Tanečná komédia inšpirovaná slovenským ľudovým divadlom sa začína o 19. h v Divadle SEUK v Rusovciach. Prvé dejstvo predstavuje netradične spracovaná starozákonná téma stvorenia sveta. V druhej časti sú scénicky spracované betlehenské hry a ďalšie hry ľudového divadla (Chodenie s hadom, Hľadanie nocľahu, Hra o Herodesovi), ktoré predstavujú syntézu sakrálnych a profánnych tém tohto obdobia. Účinkuje tanečný súbor, ľudová hudba a spevácka skupina SEUK-u. Vstupenky na www.divadlo.sluk.sk

Jedinečné, poctivo varené

Ideálny darček pri milovníkov piva od remeselného pivovaru z Hviezdoslavova! Na našej webovej stránke <https://hvezdon.sk/> nájdete rôzne typy pivných balíčkov v darčkových baleniach. Dovoľ zadarmo až k vám domov počas predvianočného týždňa.

Zľava 10% s promokódom: PHVB01
www.hvezdon.sk/store

Vianočný spev pre život

17. decembra

Koncert Veľkého zboru donských kozákov bude v Slovenskom rozhlase v sobotu 17. decembra o 16. hodine. Vystúpia Traja slovanskí tenoristi s blokom slávnych árií a zbor kozákov uvedie pravoslávne skladby, ruské, ukrajinské a slovenské ľudové piesne a na záver navodí atmosféru blokom vianočných piesní (Večerný zvon, Tichá noc). Vstupné: 30 €; seniori 62+ a ZŤP 25 €, www.ticketportal.sk. Zľavy pri hromadných objednávkach, info jan@juras.sk; 0905 716 851; www.juras.sk

Bratislavská knižná burza

3., 10. a 17. decembra

V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá sprevádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Prvé rendez – vous

1. januára

Po dvojročnej prestávke sa vracia slávnostný Novoročný koncert pod pyramídou s výberom populárnych tanečných melódii z obdobia 30. – 50. rokov minulého storočia. „Rande“ s orchestrom Bratislava Hot Sereaders, a jeho sólistami sa uskutoční o 14. hodine vo Veľkom koncertnom štúdiu Slovenského rozhlasu. Viac na www.ckhell.sk

Polikliniku na Tehelnej chce mesto zachrániť

NOVÉ MESTO

Zachovať dostupnosť zdravotnej starostlivosti na Tehelnej ulici považuje hlavné mesto za kľúčové. Aj preto so spoločnosťou MH Manažment vstúpilo do rokovania v súvislosti s Poliklinikou Tehelná.

Pôvodne vyhlásená verejná súťaž na predaj budovy polikliniky bola nateraz zrušená. K tomuto kroku pristúpilo predstavstvo spoločnosti pre nízky záujem, ako aj z dôvodu, že jej akcionár MH Manažment vstúpil do rokovania na úrovni samosprávy. Informovala o tom manažérka marketingu a komunikácie spoločnosti Andrea Devánová. MH Manažment zaslal hlavnému mestu podklady potrebné na ďalšie rozhodovanie, v polovici novembra bola v pláne aj obhliadka budovy

a pozemkov (o konkrétnych detailoch sme v čase redakčnej uzávierky nemali informácie). Ak k dohode nedôjde a nenájde sa spoločné riešenie, MH Manažment, ktorý je nástupníckou organizáciou po zaniknutom Fonde národného majetku SR, súťaž obnoví.

Verejná súťaž na predaj polikliniky bola vyhlásená začiatkom júla. Znalecký posudok určil východiskovú kúpnu cenu na 14,7 milióna eur s DPH. Rezort hospodárstva, pod ktorý MH Manažment patrí, totiž nie je z dlhodobého hľadiska schopný budovu prevádzkovať, najmä však zabezpečiť financovanie nevyhnutných investícií. Budova si vyžaduje investície do jej rekonštrukcie, len na urgentnú sanáciu treba približne milión eur. (TASR, bn)

Jonathan Swift	strojene	triem	idant (gen.)	skratka štátu Arkansas	obsahu júca kyán	Autor križovky: Juraj Mitošinka	základná číslavka	prášok na zasýpanie rán	značka pre nautical mile	keď	vylučovalo nektár z kvetov	Pomôcky: alkaloid, adas, etui, draslo	dĺhý úzky morský záliv	lietadlo (hovor.)	skr. Spojených štátov amerických	patril, prislúchal (kniž.)	nežne (hud.)
ušaté zviera (expr.)						oznámenie						živočíchstvo udril zobákom					
1. časť tajníčky						4. časť tajníčky rozdeľuje											
číslovec vyjadrujúce odpor			vofakade polovičný oblok							prestalo orať Dorota (dom.)							
chyť				neumývaj Terézia (dom.)					dobrodennie drgol						skratka erytrocytu už dlho, dávno		
obkrútil							kto má na starosti psa motovidiá							Jozef (dom.) výklenok na budove			
Pomôcky: arkier, troll, arba, amoroso	Kamila (dom.)	cestujem lietadlom severský škriatok						kypril pôdu pluhom susedko					africká antilopa natierajme mazivom				
ktoráže						pobudol Ervin (dom.)						myklo (expr.) partáci mne					
dvojkoľosový ázijský vozík					puzdro (kniž.) skr. štátu Delaware					ohmatá (hovor.) osobné zámeno						hora	žrde na vozoch
mákká stupnica				potáš skratka vojenskej akadémie							obnovilo sa značka astátu						
2. časť tajníčky									3. časť tajníčky								
dusikátá látka rastlinného pôvodu									ošuchuje sa								

Hviezdni šéfkuchári šperkujú klasiku novými nápadmi

Bedeker gurmána

RUŽINOV

Tentoraz sme vyskúšali umenie Martina Korbeliča, prísného porotcu z televíznych kuchárskych šou, a jeho kamaráta, tiež známeho šéfkuchára Tomáša Sikú. Len nedávno, v októbri tohto roku si otvorili reštauráciu na Bajkalskej ulici v Ružinove.

Reštauráciu MenJu na prízemí hotela Aston rozbiehali hviezdni šéfkuchári najskôr s raňajkami, až niekedy koncom októbra rozšírili ponuku o obedy. Podľa názvov jedál by ste väčšinou hádali domácu klasiku, ale spoľahnite sa, že zažijete nové chute aj emócie. Môžete sem prísť pokojne autom, parkovanie nie je problém. Vozidlo necháte buď priamo pred hotelom za 2 eurá do hodinu, ale aj grátis v niektorej bočnej uličke - v tejto ružinovskej lokalite už síce platí regulácia PAAS, ale nerezidentov spoplatňuje až od 14. hodiny. V príjemnom podniku s priateľskou atmosférou tak pohodlne stihnete nielen raňajky, ale aj obed. Obedové menu pripravené zo sezónnych jesenných surovín nám ponúklo na výber zo siedmich jedál, od predjedla cez polievku až po dezert plus

den-
ný speci-
ál šéfkuchá-
ra. Všetko
špecialitky
lákové už na
pohľad, aran-
žované takmer
umelecky.

Červenú repu s kozím tvarohom (5,90 €) nám prezentovali ako predjedlo, ale štihlej paničke dokáže pokojne nahradiť hlavné jedlo, porcia obohatená o brusnice a oriešky bola naozaj výdatná. Ak poznáte chuť kozieho syra, budete asi trochu prekvapení, tvaroh bol totiž príjemne zjemnený, vôbec nerušil chuťové kanáliky. Aj cviklu nám pripravili pekne na nerezidentov spoplatňuje až od 14. hodiny. V príjemnom podniku s priateľskou atmosférou tak pohodlne stihnete nielen raňajky, ale aj obed. Obedové menu pripravené zo sezónnych jesenných surovín nám ponúklo na výber zo siedmich jedál, od predjedla cez polievku až po dezert plus

Pri objednávaní „Španielskeho vtáčika“ (13,90 €) sme si všimli úvodzovky v názve jedla. Už tie nám avizovali, že bude mať ďaleko od klasiky, ktorú si pamätáme zo školskej jedálne. Dostali sme modernú verziu pripravenú z duseného hovädzieho lúpaného pleca, s plátkami pancetty a vajíčka, ktoré sa nám na tanieri pekne roztekli, k tomu bola ešte zemiaková kaša s cibulkou a pickles. Chutné mäsko sa až rozpadávalo na jazyku, výborné bolo aj zemiakové pyré a „sós“, na ňom sme si tiež zgustli.

Smolu sme však mali na *Jesenný šalát* (10,90 €). Obsahoval síce všetko, čo máme radi - pečenú hokkaido tekvicu, cviklu, ružičky brokolice, kúsky hrušky aj zrnká granátového jablka, tiež štedrú dávku quino... Ale chuťovo bol úplne diétny. Napokon vysvitlo, že nám ho pripravil kuchársky začiatočník, ktorý vraj zabudol pridať dresing, a zjavne i niečo ďalšie na dochutenie. Škoda. Toto jediné nám chýbalo k dokonalému zážitku. (bn)

Foto: Marián Dekan

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdičiek
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské
Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Už len pár hodín nás delí od otvorenia vianočných trhov...

Evica Achirensis: Konečne, snáď to ľuďom vleje viac pozitívnej energie.

Kristina Kovalčík Bonova: Ja verím, že tento rok opäť nájdeme aj náš mega obľúbený stánok s bezpekovou placou a žemľou na cigánsku...

Jarmila Vargová: Už nechodím... zmenilo sa všetko, čo bolo pekné, len na zisk.

Simona Kopková: Predražené nekvalitné trhy jedla a nápojov. Nie, ďakujem.

Eny Henrieta Kadecka: Nech si pýtajú, koľko chcú. Vždy sa nájde stánok s chutnou cigánskou a dobrým punčikom. Ja sa už teším.

Mária Johanciková: Ešte to ani nezačalo a už brblanie, nespokojnosť. Sme asi jasnovidci, keď už máme jasno.

Alena Podolanová Hořejšová: Dva roky trhy neboli - nepáčilo sa vám. Teraz sú a zase sa to mnohým nepáči. Čo vlastne chcete? Tak si choďte do Viedne za lacnejšie, ak myslíte. Furt musíte šíriť negatívum? Nie je ho už aj tak dosť? Kto chce ide, kto nie, nejde. Hotovo.

Foto: Marián Dekan

Obľúbená Miletička naďalej chátra. Čo chýba k vyhláseniu avizovanej súťaže na rekonštrukciu?

(Podľa MIB je potrebné ešte vypracovať geodetické zameranie a ekonomickú overovaciu štúdiu, ktorá ukáže, aký rozsah investície si trhovisko žiada, aby bolo do niekoľkých rokov opäť ziskové. Na oboch podkladoch momentálne pracuje mestská časť Ružinov.)

Alena Vontszemu: Miletička super, ruky preč od nej.

Iveta Moravcikova: Som za rekonštrukciu Miletiky.

Anna Dekanová: Je tam príjemná atmosféra, dostaneme to, čo chceme, ja som spokojná, je tam čisto a veľa

produktov na predaj. Jo... je to drahšie, ale čo nie je. Budeme sa uskrňovať. A nemám pocit, že by niečo chátralo, super trhovisko.

Katrina Kovacova: Klasický socializmus, taká nostalgia

Ján Radomil Papuga: Nepreháňajte, nezavádzajte. Nič nechátra, je tam príjemná atmosféra.

Andrej Orszagh: Všetci aj tak ju za chvíľu rozbijú kvôli električke na Košickej. No a minulú sobotu mi neprišlo, že by chátrala. Práve naopak, plno ľudí a niektorí stánkari aj pri tých nájmoch to tam vylepšujú aj na vlastné náklady.

Foto: Marián Dekan

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Moje postrehy z návštevy Bratislavy

Pri opätovnej návšteve Bratislavy, prechádzajúc sa ulicami Starého mesta, nábrežím pozdĺž Dunaja až po Euroveu, som postrehla niekoľko skutočností.

Z môjho pohľadu Slovenky, ktorá žije v zahraničí, ale miluje svoju vlasť, a taktiež rada cestuje, je prirodzené porovnávať. Na našich lodných výletoch po riekach Európy sme mali možnosť vidieť a skúsiť. Nielen nábrežia riek ako Dunaj, Rýn, Mosel, Seina, Rhona, Douro, ale aj historické mestá, hrady, zámky, chrámy, kláštory univerzity, knižnice, semináre, radnice, vinice a mnohé špecifiká a malovýrobné typické pre ten-ktorý kraj.

Na Dunaji v Bratislave v ten deň, v stredu 5. októbra, boli zakotvené lode viacerých spoločností, z ktorých turisti vychádzali na obhliadku mesta. Hovorím o prevažne senioroch, ktorí majú záujem spoznať Slovensko, v pohode si užijú kultúrne predstavenie alebo koncert, prípadne ochutnať typické ponuky reštaurácií, občerstviť sa, a tiež kúpiť darčeky pre rodinu, priateľov či pre seba. Takto obohatení šíria dobré meno Slovenska.

Časť nábrežia je pekne upravená, sú tam chodníky, parčík so stromami, lavičkami, kvetinami. Na Fajnorovom nábreží, kde kotvia lode s prístupovými mostíkmi k nim, je však parkovisko, kde zaparkované autobusy zaciľujú výhľad na veľkolepú budovu Strednej priemyselnej strojníckej školy. Ani rad kontajnerov popri chodníku, po ktorom prichádzajú návštevníci z lodí, nie je najvhodnejším uvítaním. Upravíť by sa mal aj prechod cez Rázusovo a Vajanského nábrežie smerom do centra na Hviezdoslavovo námestie. Prechádzať cez toto frekventované miesto je pre peších, najmä starších, rizikom. Je možné dať hlavy dokopy a uvažovať o alternatívnom, lepšom riešení?

Pri potulkách po lákavých uličkách Jesenského, Laurinskej, Panskou, Michalskou a okolím som si tiež všimla príliš veľa nápisov len v angličtine a reklamy propagujúce české pivo. Videla som dve reštaurácie s ponukou typických slovenských jedál. Nemali by mať turisti na Slovensku možnosť výberu predovšetkým z domácej ponuky?

Vítaná by bola rozšírená spolupráca s lodnými spoločnosťami - ponuka autobusových výletov z lodí do iných zaujímavých miest Slovenska. Denné výlety z lodí so znalými lokálnymi sprievodcami sú vo všetkých krajinách pozdĺž menovaných riek. Naše krásne Slovensko je možné oveľa viac zviditeľňovať.

Agnesa Belošičová

Príjemné prežitie
vianočných sviatkov,
veľa šťastia, zdravia
a osobných úspechov
v novom roku
vám prajú

Bratislavské
Noviny

Bratislavské
Noviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

NEŽITE V DOMÁCNOSTIACH S PLESŇAMI

BIOREPEL® – biocídny výrobok s mikroorganizmom *Pythium oligandrum* na odstránenie plesní na stenách a preventívne ošetenie proti plesniam.

Nezapácha, neleptá.
Určený pre širokú verejnosť
a profesionálov.

Dlhodobý koniec plesní v obytných miestnostiach, spálňach, detských izbách, kuchyniach, výrobných a skladoch potravín, ale aj v pivniciach, stajniach...

Prípravok **BIOREPEL®** s múdrou hubou *Pythium oligandrum* dostanete v **predajniach Kuzlo farieb**, v predajniach farieb, v reťazcoch v oddeleniach s farbami alebo v drogériách predávajúcich farby.

Používajte biocídy bezpečným spôsobom.
Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o prípravku.

Distribútor pre Slovensko:
BAL SLOVAKIA, s. r. o.
Výrobca: Biopreparáty spol. s r. o.

Knižka plná dobrých skutkov

BRATISLAVA
Obyčajný bratislavský panelák, v ktorom sa susedia sotva zdravili, sa vďaka jednej neobyčajnej rodine premenil na veľký rodinný dom. Nová kniha Kristíny Baluchovej hovorí aj o tom, že za zázrakmi netreba chodiť ďaleko.

Kristína Baluchová je autorkou zbierok poézií, románov, no najmä kníh pre deti. Najnovšia, ktorú ilustrovala renomovaná Hedviga M. Gutierrez, má názov Hotdog a čarovné Vianoce. Rozprávka pre deti od 5 rokov hovorí o dôležitosti dobrých skutkov a hravou formou prináša príbeh dvoch škôľkarov a ich jazvečika Hotdoga, ktorí sa snažia zmeniť svet k lepšiemu. S nápadom im pomôže zázračný medovníček, na ktorého posolstvo nadväzujú autorky knihy aj v plánovanej sérii workshopov v knižniciach či školách. Kniha však ponúka návod na zmysluplnú predvianočnú aktivitu s deťmi priamo doma. (bn)

Premeny miest, z ktorých zostali len fotografie

Krížna ulica v roku 1955 a v roku 2021

BRATISLAVA
Spomínate si na kúpanie v petržalskom koryte Dunaja, skromné domčeky na Zámockých schodoch či na legendárnu viechu na Vysokej 44? Ako tieto miesta vyzerajú dnes? Nadšenec histórie Bratislavy Ľubomír Deák opäť spojil minulosť so súčasnosťou nášho mesta a oživil dávno zabudnuté - tentoraz v podobe knižky, ktorá vracia čas o takmer 70 rokov späť.

Kniha Premeny Bratislavy poteší každého, kto má rád naše mesto, rád si tiež oživu-

je zážitky z minulosti a rád objavuje nové fakty a súvislosti. Publikácia, ktorú tvoria vzácne historické fotografie Antona Šmotláka v konfrontácii so súčasnými od Ľubomíra Deáka, je cenným dokumentom premien Bratislavy. Často vyvolávajú nostalgické spomienky, ale v niektorých prípadoch aj obdiv nad prerozdom spustnutého miesta. Staré fotografie s domami a ulicami, ktoré dávno zmizli z mapy Bratislavy, fascinovali Ľubomíra Deáka od detstva. Začal vyhľadávať miesta, kde stáli, a dokumen-

Ľubomír Deák (vpravo) a neoficiálny krstný otec knižky, moderátor Richard Vrablec

tovať ich premenu zábermi zrobenými z rovnakého uhla. Nebolo to vždy jednoduché, niektoré staré fotografie sú totiž z miest, ktoré už dnes neexistujú.

Fotografie legendárneho Antona Šmotláka spreď takmer 70 rokov mu do knižky poskytol syn Anton Šmotlák ml., ktorého oslovil so svojím nápadom ešte v roku 2020. V ďalších mesiacoch k nim tvoril porovnávacie zábery, až napokon pred pár dňami moderátor Richard Vrablec ako neoficiálny krstný otec odprevadil publikáciu Bratislava a jej Premeny na pulty kníhkupectiev svojím obľúbeným kamilkovým čajom. Knižka oživuje spomienky na nábrežie Dunaja, domy, ulice i námestia, kde mnohí

z nás prežili kus svojho života a dnes sú stratené v minulosti, no podnecuje tiež zamyslieť sa nad tým, čím všetkým si prešlo naše mesto. Ľubomír Deák tieto premeny nekomentuje, to necháva na nás.

Zalistujte si v nej, dozviete sa mnohé bratislavské zaujímavosti. K porovnávacím fotografiám - od dunajského nábrežia cez Podhradie a historické centrum až po predmestie Bratislavy - totiž pridal spisovateľ Ján Lacika informácie z histórie i dneška nášho mesta. Viaceré vás môžu prekvapiť faktami, o ktorých ste netušili. (ac)
Foto: Anton Šmotlák/Ľubomír Deák, OZ Bratislava a jej Premeny, FB Richard Vrablec

Michalská ulica v roku 1958 a v roku 2021

Zámocké schody v roku 1955 a v roku 2020

Správy z podsvetia

Hoci sa nikto oficiálne neobrátil na políciu, na sociálnych sieťach sa začali šíriť informácie o mužovi, ktorý pod vplyvom toluénu obťažoval vo ŠVRTOM BRATISLAVSKOM OKRESE ľudí na zastávkach a v prostriedkoch MHD. A tak sa policajti rozhodli konať. „Podľa slov jedného zo svedkov sa muž po inhalovaní toluénu mal zmeniť na 'démona' a mal byť následne agresívny. V priebehu dvoch dní už bola jeho identita známa a 35-ročný muž už vypovedal na príslušnom policajnom oddelení. Zároveň policajti vykonali aj viacero výsluchov obetí tohto protiprávneho konania,“ priblížil bratislavský policajný hovorca Michal Szeiff. (ms)

Tajomné krypty v podzemí Dómu sv. Martina

Bratislava kedysi

Počas dušičkového týždňa bolo v priestoroch Dómu sv. Martina rušno, veľa ľudí si nedalo ujsť príležitosť zísť k tajomnej krypte v podzemí, často tam bola až tlačienica. A mnohí sa pýtali, kedy bude ďalšia takáto možnosť. Odpoveď znie – každý deň, aj dnes. Navyše môžete obdivovať i skvosty vzácnej Klenotnice v zadnej časti chrámu a vystúpiť na chórus.

„Krypta je prístupná celoročne, ale v dušičkovom týždni od 1. do 8. novembra je prioritne určená na pobožnosti. Mnohí veriaci, ktorí chcú plnomocné odpustky, si totiž namiesto modlitby na cintoríne volia kryptu v podzemí chrámu, preto tam bolo toľko ľudí. Pravdaže, v tomto špecifickom týždni môžu prísť do krypty aj bežní návštevníci, turisti, ale pre nich je vhodný čas na návštevu ktoréhokoľvek iný deň v roku, prístupná je celoročne,“ vysvetlili nám ochotní pracovníci informačného centra Martineum pri katedrále.

Ako informuje Farnosť sv. Martina, podzemné krypty svätomartinskej katedrály prešli komplikovaným vývojom, legislatíva Márie Terézie tu v polovici 18. storočia obmedzila pochovávanie. V šesťmetrovej hĺbke sa našli tri druhy krypt, dostanete sa však len do najväčšej časti, ktorá vedie od Kaplnky sv. Anny až popod katedrálu. V tejto časti sú dve krypty - jezuitská, situovaná pod cestou medzi katedrálou a kňazským seminárom, a arcibiskupská pod Kaplnkou sv. Jána Almužníka, ktorá jediná je sprístupnená verejnosti. Rozvetvuje sa do štyroch chodieb s dĺžkou takmer 60 metrov.

Tajomné krypty sú v šesťmetrovej hĺbke.

V arcibiskupskej hrobke, pod kaplnkou zasvätenou jeho obľúbenému svätcovi, odpočívajú Imrich Eszterházy (1664 – 1745), ktorý 25. júna 1741 korunoval Máriu Teréziu za uhorskú kráľovnú. Do tretej, takisto verejnosti neprístupnej krypty, sa vchádza z exteriéru na severnej stene katedrály. Umiestnená je pod hlavným oltárom a patrila rodine Pálffyovcov. Pochovaný je tu i palatín Ján Pálffy (1663 – 1751) s manželkou a deťmi.

V kryptách sú desiatky hrobov nielen vysokých cirkevných hodnostárov, prepoštov, kanonikov, ale tiež bohatých mešťanov, sponzorov katedrály. Odpočívajú tu aj kardinál Peter Pázmány (1570 – 1637), ktorý na mnoho rokov ovplyvnil duchovný a spoločenský život na území dnešného Slovenska, ale takisto významný prešporský richtár Krištof Spindler mladší. Rodinnú hrobku Spindlerovcov sa podarilo identifikovať v rámci archeologického výskumu v roku 2003, a to

Spoznaťte aj ďalšie miesta v katedrále

- Návšteva krypty je bezplatná, v prístavbe Martineum na Rudnayovom námestí si však v informačnom centre na druhom podlaží môžete kúpiť vstupenku na spojený okruh. Vtedy sa dostanete aj do ďalších priestorov katedrály – na chórus a do Klenotnice, kde uvidíte skvosty, ktoré sa nazbierali za takmer 570 rokov.
- Ešte jedna zaujímavosť: Martineum je nový názov pre pamiatkovo chránený meštiansky dom, ktorý je prepojený s katedrálou. Jeho pôsobivú rekonštrukciu ukončili koncom roka 2021, prídte sa pozrieť aj sem.

Zrenovaný meštiansky dom Martineum je prepojený s katedrálou.

podľa truhly 18-mesačného Karola Jozefa Spindlera, najmladšieho richtárovho syna pochovaného v roku 1702. Posledné miesto odpočinku našiel pod katedrálou aj autor prvého románu písané-

ho v slovenčine Jozef Ignác Bajza (1755 – 1836), ktorý bol kanonikom bratislavskej kolegiálnej kapituly. (ac)

Foto: dom.fara.sk, Marián Dekan, archív

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
ošetříme každého, kto nám zavola
0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Starožitnosti
Panenská 22
Odkúpíme v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 25 rokov

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková
E-mail: redakcia@banoviny.sk
Telefón: 02/62801182
Inzercia: Claudia Škrabáková
Telefón: 0911 668 469

E-mail: skrabakova@banoviny.sk
PR reklama
je graficky vyznačená ■
www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?
Nahláste nám vašu presnú adresu na: 02/32688830,
redakcia@banoviny.sk

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
13. januára 2023

Stabilita, nadštandardné platy a kopa zaujímavých benefitov u nás nie sú len sľubmi

Hlasuj za Lidl v ankete na
www.najzamestnavatel.sk
v kategórii Obchod a služby
a vyhraj atraktívne ceny.
Ďakujeme.

Hlasovať môžeš tu:

Správna voľba